
Ziņojums par cenu starpības pārbaudes rezultātu

2026. gada 14. septembrī
Rīga

Satura rādītājs

I Kopsavilkums.....	3
II Cenu starpības pārbaude.....	4
1. Esošais regulēšanas ietvars.....	4
2. Ekonomiskais pamatojums.....	6
3. Modelis.....	8
3.1. Galvenie principi.....	8
3.2. Mazumtirdzniecības pakalpojumi	10
3.3. Mazumtirdzniecības tirgus daļa.....	10
3.4. Vidējā svērtā kapitāla atdeves likme	11
4. Galvenie pieņēmumi	12
4.1. Vidējais ātrums	12
4.2. Izvēlētie pakalpojumi.....	13
4.3. Pakalpojuma galalietotāju skaits.....	13
4.4. Īpašie piedāvājumi un īstermiņa atlaides.....	13
4.5. Līguma vidējais ilgums.....	13
4.6. Noslodze pašu tīklā.....	14
4.7. Reģionālo un nacionālo piekļuves punktu skaits.....	14
4.8. Dažādi Modelī ietvertie tehniskie parametri un iekārtu cenas.....	14
4.9. Aktīva atvilce bez kopējas izmantošanas	14
4.10. Uzcenojums un koeficienti	14
4.11. Modelētā komersanta galalietotāju skaits.....	15
4.12. Rezerves kapacitāte	15
5. Rezultāti	15
III Turpmākā rīcība.....	19

I Kopsavilkums

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) ir analizējusi vairumtirdzniecības līmeņa vietējas piekļuves fiksētā vietā tirgu (turpmāk – tirgus 1) un plašpatēriņa produktu vairumtirdzniecības līmeņa centralizētas piekļuves fiksētā vietā tirgu (turpmāk – tirgus 3b). Tirgus analīzes rezultātā Regulators ir konstatējis, ka tirgū 1 un tirgū 3b eksistē elektronisko sakaru komersants (turpmāk – komersants) ar būtisku ietekmi tirgū (turpmāk – BIT). Lai novērstu iespēju komersantam ļaunprātīgi izmantot savu BIT, Regulators tam ir piemērojis piekļuves saistības, vienlīdzīgas attieksmes pienākumus, caurredzamības saistības, tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības, pienākumu veikt atsevišķu darbības uzskaiti. Tostarp komersantam ar BIT Regulators ir piemērojis pienākumu nodrošināt, ka piekļuves gala posmam FTTH¹ vai FTTB² gadījumā un ar to saistīto elementu pakalpojumu tarifi neveido nepietiekamu cenu starpību.

Nepietiekama cenu starpība starp vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu tarifiem (turpmāk – nepietiekama cenu starpība) ir potenciāla konkurences problēma elektronisko sakaru pakalpojumu tirgos, jo īpaši platjoslas interneta piekļuves pakalpojumu tirgos. Nepietiekama cenu starpība veidojas, ja komersants ar BIT ir noteicis tādas vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenas, kuras nedod citiem komersantiem, kas nav komersants ar BIT (turpmāk – Alternatīvais komersants), iespēju rentabli nodrošināt savus mazumtirdzniecības pakalpojumus, izmantojot komersanta ar BIT piedāvātos vairumtirdzniecības pakalpojumus. Nepietiekama cenu starpība veicina neefektīvu konkurenci, kaitē galalietotājiem, neļauj ienākt tirgū jauniem komersantiem, ierobežo konkurentu izaugsmi vai rada apstākļus tiem pamest tirgu.

Regulators vērtē, vai elektronisko sakaru pakalpojumu tirgos ir pietiekama cenu starpība saskaņā ar Regulatora 2022. gada 15. septembra lēmumā Nr. 1/25 "Pietiekamas cenu starpības aprēķināšanas metodika elektronisko sakaru nozarē" (turpmāk – Metodika) noteikto.

Cenu starpība ir pietiekama, ja starpība starp Alternatīvā komersanta ieņēmumiem no mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas un saistītajām izmaksām par regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu izmantošanu sedz Alternatīvā komersanta papildu izmaksas, kas ir nepieciešamas, lai sniegtu mazumtirdzniecības pakalpojumus, ieskaitot konkurētspējīgu kapitāla atdevi.

Regulators, vērtējot, vai elektronisko sakaru pakalpojumu tirgos pastāv pietiekama cenu starpība, ir konstatējis, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Tet", reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnavu iela 105, Rīga, LV-1011 (turpmāk – SIA "Tet"), kā komersanta ar BIT vairumtirdzniecības pakalpojuma "virtuālā atsaistīšana" sniegšanā starpība starp SIA "Tet" mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu un to vairumtirdzniecības pakalpojumu cenu kopsummu, kas nepieciešami un izmantojami konkrētā mazumtirdzniecības pakalpojuma sniegšanai, ir nepietiekama, lai Alternatīvais komersants varētu rentabli sniegt konkurējošu pakalpojumu mazumtirdzniecībā.

¹ Optika līdz mājām. Angļu val. – *Fiber to the Home*.

² Optika līdz ēkai. Angļu val. – *Fiber to the Building*.

Lai novērstu konstatēto nepietiekamo cenu starpību, ir pamats uzdot SIA "Tet" kā komersantam ar BIT pienākumu novērst konstatēto nepietiekamo cenu starpību, samazinot attiecīgos regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifus tādā apmērā, kāds nepieciešams konstatētās nepietiekamās cenu starpības novēršanai. Šāds līdzeklis ir vērsts uz jau noteiktā pienākuma nodrošināt pietiekamu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpību efektīvu izpildi, vienlaikus paredzot, ka SIA "Tet" saglabā tiesības piemērot zemākus vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifus, ja vien tiek ievērotas normatīvajos aktos noteiktās prasības.

II Cenu starpības pārbaude

1. Esošais regulēšanas ietvars

Elektronisko sakaru likuma (turpmāk – Likums) 84. pants noteic tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību piemērošanas principus. Likuma 84. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības var ietvert pienākumu veikt tarifu kontroles pasākumus, piemēram, tuvināt tarifus izmaksām, aprēķināt tarifus saskaņā ar Regulatora noteiktu metodiku, ievērot tarifu augšējo robežu, nodrošināt pietiekamu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpību.

Saskaņā ar Likuma 84. panta trešo daļu Regulators noteic metodiku pietiekamas vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpības aprēķināšanai.

Regulators izstrādāja Metodiku, ievērojot Eiropas Komisijas 2013. gada 11. septembra lēmuma 2013/466/ES par saskanīgiem nediskriminēšanas pienākumiem un izmaksu aprēķināšanas metodēm, lai veicinātu konkurenci un uzlabotu ieguldījumu vidi platjoslas pakalpojumu jomā (turpmāk – lēmums 2013) II pielikumu³, kurā noteikti attiecīgie parametri *ex ante* pietiekamas cenu starpības pārbaudei. Metodikas izstrādes gaitā ievēroti arī Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes (turpmāk – BEREC) 2014. gada 5. decembra Norādījumi BoR (14) 190 attiecībā uz regulatīvo grāmatvedības pieeju cenu starpības pārbaudei.⁴

Metodika noteic iesniedzamās informācijas veidu, apjomu un iesniegšanas termiņu, kādā komersants, kuram noteikta BIT un tarifu regulēšanas, izmaksu aprēķināšanas saistība par pietiekamu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpību (turpmāk – Regulētais komersants), iesniedz nepieciešamo informāciju Regulatoram, kā arī pamatprincipus, kā Regulators aprēķina, vai Regulētā komersanta vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpība ir pietiekama.

Metodikas prasības attiecas uz Regulēto komersantu, kam noteikta BIT un tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības par pietiekamu vairumtirdzniecības un

³ lēmums 2013 ir aizstāts ar Eiropas Komisijas 2024. gada 6. februāra ieteikumu 2024/539/ES. lēmuma 2013 II pielikumā norādītie cenu starpības pārbaudes parametri ir ietverti Eiropas Komisijas 2024. gada 6. februāra ieteikuma 2024/539/ES III pielikumā.

⁴ BEREC Guidance on the regulatory accounting approach to the economic replicability test (i.e. *ex-ante*/sector specific margin squeeze tests), BoR (14) 190.

(https://www.berec.europa.eu/eng/document/register/subject_matter/berec/regulatory_best_practices/guidelines/4782-berec-guidance-on-the-regulatory-accounting-approach-to-the-economic-replicability-test-ie-ex-antesector-specific-margin-squeeze-tests).

mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpību. Metodikas prasības noteiktas, ievērojot nepieciešamību regulēt tirgu 1 un tirgu 3b. Alternatīvajam komersantam, kuram nav sava vietējās piekļuves tīkla vai tas nav tik attīstīts kā Regulētajam komersantam, jābūt iespējai izmantot Regulētā komersanta vairumtirdzniecības pakalpojumus, lai varētu nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumus mazumtirdzniecības tirgū. Savukārt, lai Alternatīvā komersanta nodrošinātais elektronisko sakaru pakalpojums būtu konkurētspējīgs, jābūt nodrošinātai pietiekamai cenu starpībai starp Regulētā komersanta vairumtirdzniecības pakalpojumu cenām un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenām. Regulētajam komersantam ar būtisku ietekmi tirgū 1 un tirgū 3b ir noteiktas saistības un pienākums dot piekļuvi sava elektronisko sakaru tīkla pasīviem un aktīviem elementiem citiem komersantiem, kuri vēlas sniegt platjoslas interneta piekļuves pakalpojumus fiksētā elektronisko sakaru tīklā, kā arī citus pakalpojumus galalietotājiem, bet kuriem nav tik plaša elektronisko sakaru tīkla pārklājuma kā Regulētajam komersantam.

Tirgus 1 un tirgus 3b ir minēti Eiropas Komisijas 2014. gada 9. oktobra lēmumā 2014/710/ES par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem.

Regulators SIA "Tet" noteica par komersantu ar būtisku ietekmi tirgū 1 un tirgū 3b ar šādiem lēmumiem:

- 1) 2013. gada 19. decembra lēmums Nr. 244 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Lattelecom" būtisku ietekmi piekļuves vairumtirdzniecības (fiziskā) tīkla infrastruktūrai (ieskaitot kopējo vai pilnībā atsaistīto piekļuvi) fiksētā atrašanās vietā tirgū" (turpmāk – Lēmums Nr. 244);
- 2) 2013. gada 19. decembra lēmums Nr. 245 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Lattelecom" būtisku ietekmi platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgū" (turpmāk – Lēmums Nr. 245);
- 3) 2018. gada 4. oktobra lēmums Nr. 115 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Lattelecom" būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa vietējās piekļuves fiksētā vietā tirgū un plašpatēriņa produktu vairumtirdzniecības līmeņa centralizētas piekļuves fiksētā vietā tirgū" (turpmāk – Lēmums Nr. 115);
- 4) 2024. gada 22. augusta lēmums Nr. 53 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Tet" būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa vietējās piekļuves fiksētā vietā tirgū, plašpatēriņa produktu vairumtirdzniecības līmeņa centralizētas piekļuves fiksētā vietā tirgū un piekļuves fiziskai infrastruktūrai vairumtirdzniecībā tirgū" (turpmāk – Lēmums Nr. 53).

Regulators, pieņemot iepriekš minētos lēmumus, noteica SIA "Tet" piekļuves saistības, vienlīdzīgas attieksmes pienākumus, caurredzamības saistības, tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības, pienākumu veikt atsevišķu darbības uzskaiti, kā arī tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību, kas ietver arī pienākumu nodrošināt pietiekamu cenu starpību, t. i., tirgus 1 un tirgus 3b pakalpojumu un ar to saistīto pakalpojuma elementu tarifi nedrīkst veidot nepietiekamu cenu starpību saskaņā ar Metodiku. Pietiekama cenu starpība nozīmē, ka visu to tirgus 1 un tirgus 3b pakalpojuma elementu tarifu kopsumma un papildu izmaksas, kas ir nepieciešamas, lai sniegtu katru konkrēto (vai ar to sasaistīto) platjoslas interneta piekļuves pakalpojumu

fiksētā elektronisko sakaru tīklā mazumtirdzniecībā, ir zemākas par SIA "Tet" sniegto mazumtirdzniecības pakalpojumu tarifiem un starpība starp tarifiem un izmaksām ir pietiekami liela, lai nodrošinātu Alternatīvajam komersantam iespēju gūt samērīgu peļņu no mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas.⁵

2. Ekonomiskais pamatojums

Cenu starpība tiek aprēķināta, lai pārliecinātos, vai Alternatīvais komersants spēj esošajos konkurences apstākļos rentabli sniegt elektronisko sakaru pakalpojumus, izmantojot Regulētā komersanta sniegtos vairumtirdzniecības pakalpojumus, vienlaicīgi konkurējot ar Regulēto komersantu saistītajos mazumtirdzniecības tirgos.

Tradicionāli elektronisko sakaru pakalpojumu tirgos Regulators veicina konkurenci, definējot konkrētus elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus, tirgus analīzes ceļā nosakot definētajos tirgos komersantu ar BIT un piemērojot komersantam ar BIT speciālās prasības.

Regulators speciālās prasības piemēro ar konkrētu mērķi – veicināt konkurences apstākļus un maksimizēt galalietotāju labumu. Speciālās prasības tiek piemērotas, balstoties uz tirgus apstākļu analīzi, un tiek precīzi definētas Regulatora lēmumā. Ja Regulators komersantam ar BIT piemēro tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības, tad Regulators savā lēmumā nosaka pienākumu ievērot tarifu augšējo robežu vai arī uzlikt par pienākumu komersantam ar BIT tuvināt tarifu pakalpojuma sniegšanas izmaksām, ievērojot Regulatora noteikto metodiku. Regulators komersantam ar BIT var uzlikt par pienākumu nodrošināt pietiekamu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpību kā papildinošu vai aizstājošu saistību iepriekš minētajiem pienākumiem.

Pamatojoties uz tirgus analīzi, Regulators ir noteicis SIA "Tet" par komersantu ar būtisku ietekmi tirgū 1 un tirgū 3b un ir noteicis tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības⁶, nosakot, ka SIA "Tet" ir pienākums tuvināt regulētos tarifus izmaksām, kā arī pienākumu nodrošināt pietiekamu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenu starpību.

Cenu starpības aprēķināšana ir metode, kura var sasniegt pienākumam tuvināt tarifus izmaksām līdzīgus mērķus. Cenu starpības aprēķināšanu var izmantot gan kā papildinājumu pienākumam tuvināt tarifus izmaksām, gan kā aizstājēju pienākumam tuvināt tarifus izmaksām. Ja tarifu tuvināšanas izmaksām pienākuma piemērošanas mērķis ir pārliecināties, lai Regulētais komersants neizmanto savu BIT, lai gūtu pārmērīgu peļņu no pakalpojumu sniegšanas, tad cenu starpības aprēķināšanas pamatzdevums ir pārliecināties, vai starpība starp Regulētā komersanta vairumtirdzniecības pakalpojumu un ar to saistīto mazumtirdzniecības pakalpojumu cenām ir pietiekama, lai Alternatīvajam komersantam būtu iespējams rentabli konkurēt ar Regulēto komersantu mazumtirdzniecības tirgū, pat ja tas izmanto Regulētā komersanta vairumtirdzniecības pakalpojumus, lai radītu un sniegtu savus mazumtirdzniecības pakalpojumus saistītos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgos.

Gandrīz visās Eiropas valstīs regulatori piemēro pietiekamas cenu starpības pārbaudi papildus noteiktajam pienākumam par tarifa tuvināšanu pakalpojumu

⁵ *ERG Common Position on the approach to Appropriate remedies in the new regulatory framework* (http://www.ictregulationtoolkit.org/action/document/download?document_id=2408).

⁶ Lēmums Nr. 115, Lēmums Nr. 244, Lēmums Nr. 245 un Lēmums Nr. 53.

izmaksām. Tikai divās valstīs (Zviedrijā un Spānijā) regulatori piemēro pietiekamas cenu starpības pārbaudi kā vienīgo tarifu regulēšanas pieeju.⁷ Latvijā Regulators šobrīd iecerējis veikt pietiekamas cenu starpības pārbaudi tirgū 1 un tirgū 3b papildus pienākumam par tarifa tuvināšanu pakalpojumu izmaksām. Nākotnē Regulators vērtēs, vai ir pieļaujama pienākuma tuvināt tarifu pakalpojumu izmaksām mīkstināšana vai atcelšana, ja pietiekamas cenu starpības pārbaude spēs nodrošināt pietiekamus konkurences apstākļus platjoslas interneta piekļuves pakalpojuma mazumtirdzniecības tirgū.

Lai Regulators pārliecinātos par pietiekamu cenu starpību, ir izveidots hipotētiska, efektīvi strādājoša Alternatīvā komersanta jeb modelētā komersanta⁸ (turpmāk – Modelētais komersants) modelis *Microsoft Excel* lietojumprogrammatūrā (turpmāk – Modelis).

Regulators, izmantojot Modeli cenu starpības pietiekamības pārbaudei, vērtē Modelētā komersanta darbības rentabilitāti, izmantojot dažādus elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas risinājumus:

- virtuālā atsaistīšana;
- piekļuve datu plūsmai reģionālajā līmenī atvērto sistēmu saskarnes (turpmāk – OSI) 2 slānī;
- piekļuve datu plūsmai reģionālajā līmenī OSI 3 slānī;
- piekļuve datu plūsmai nacionālajā līmenī OSI 2 slānī;
- piekļuve datu plūsmai nacionālajā līmenī OSI 3 slānī.

Lai veicinātu konkurences apstākļus, Regulatoram ir svarīgi pārliecināties par elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas rentabilitāti tiem tehniskajiem risinājumiem, kurus Alternatīvie komersanti jau šobrīd izmanto mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanai. Tomēr svarīgi ir nodrošināt arī to, lai cenu starpība būtu pietiekama visu analizēto tehnoloģisko risinājumu gadījumos. Tas vien, ka kāds tehnoloģiskais risinājums šobrīd netiek izmantots, nenozīmē, ka tas nav nepieciešams – iespējams, tas netiek izmantots tikai tāpēc, ka šobrīd ir pārāk dārgs un nerentabls. Cenu starpības pārbaude nav jāpiemēro noteiktam tehnoloģiskajam risinājumam, ja jaunas tirgus analīzes rezultātā šis tehnoloģiskais risinājums tiek izslēgts no attiecīgā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus un līdz ar to pienākums par pietiekamas cenu starpības nodrošināšanu tiek atcelts attiecībā uz šo tehnoloģisko risinājumu. Ar Lēmumu Nr. 53 Regulators ir pilnībā atcēlis speciālās prasības attiecībā uz vara infrastruktūru, tādēļ arī pietiekamas cenu starpības nodrošināšanas pienākums attiecībā uz vara infrastruktūru netiek piemērots un cenu starpības pārbaude netiek veikta.

Ja cenu starpības pārbaudē Regulators konstatē, ka Alternatīvajam komersantam nav rentabli sniegt mazumtirdzniecības pakalpojumu, izmantojot Regulētā komersanta sniegto piekļuves pakalpojumu vairumtirdzniecībā, tad ir jāmaina mazumtirdzniecības vai vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifi tā, lai būtu nodrošināta pietiekama cenu starpība elektronisko sakaru pakalpojumu tirgos, kur komersants atzīts

⁷ Informācijas avots: *BEREC Report Regulatory Accounting in Practice 2024*, 2024. gada 5. decembris.

⁸ Regulatora modelētais Alternatīvais komersants, kuram Regulators, izmantojot REO metodi, aprēķina starpību starp ieņēmumiem no mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas un saistītajām izmaksām par regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu, lai noteiktu, vai šī starpība sedz pakārtotās izmaksas, ieskaitot konkurētspējīgu kapitāla atdevi.

par Regulēto komersantu. Ja Regulators konstatē, ka komersantam nosakāma BIT tikai noteiktos ģeogrāfiskos apgabalos, tad pienākums mainīt tarifus attiecas tikai uz to ģeogrāfisko teritoriju, kurā šim komersantam noteikta BIT. Ar Lēmumu Nr. 53 Regulators ir sadalījis tirgu 1 un tirgu 3b divos ģeogrāfiskos apgabalos – Rīga un teritorija ārpus Rīgas. Rīgā Regulators ir atcēlis visas speciālās prasības tirgū 1 un tirgū 3b. Līdz ar to arī pietiekamas cenu starpības nodrošināšanas pienākums Rīgā netiek piemērots. Regulētajam komersantam ir pienākums nodrošināt pietiekamu cenu starpību tikai teritorijā ārpus Rīgas. Ņemot vērā, ka cenu starpības pārbaudes veikšanai Regulators modelē tādu komersantu, kurš darbojas visā Latvijas teritorijā, tad Modelī tiek izmantoti dati arī par elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu Rīgā. Tomēr Modeļa rezultāti un saistītie pienākumi mainīt tarifus attiecināmi tikai uz teritoriju, kurā noteiktas speciālās prasības, – teritoriju ārpus Rīgas.⁹

Ja valsts regulatīvā iestāde konstatē nepietiekamu cenu starpību, tad šo problēmu var risināt vairākos veidos. Piemēram, valsts regulatīvā iestāde var novērst nepietiekamu cenu starpību, uzdodot mainīt vai nu vairumtirdzniecības, vai mazumtirdzniecības pakalpojumu cenas.

3. Modelis

3.1. Galvenie principi

Iepriekš jau minēts – lai Regulators pārliecinātos par pietiekamu cenu starpību, ir izveidots arī Modelis *Microsoft Excel* lietojumprogrammatūrā. Modelis izstrādāts un ieviests ar starptautiska konsultāciju uzņēmuma "WIK-Consult" (turpmāk – WIK) atbalstu. Jāuzsver, ka WIK ir iepriekšēja pieredze pietiekama cenu starpības modeļa izstrādē citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kurās regulēšanas mērķi, uzdevumi, pieejas un problemātika ir līdzīga Latvijai.

Modelētā komersanta darbība tiek modelēta, balstoties uz Regulētā komersanta elektronisko sakaru tīklu, galalietotāju skaitu, sniegto mazumtirdzniecības pakalpojumu tarifiem un pakalpojumu veidiem un citiem Regulētā komersanta un Alternatīvo komersantu datiem, mērogojot tos atbilstoši pietiekami efektīva komersanta (turpmāk – REO¹⁰) metodei, kas novērtē Modelētā komersanta spēju gūt peļņu no mazumtirdzniecības elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas, izmantojot regulētos vairumtirdzniecības elektronisko sakaru pakalpojumus.

REO metode vislabāk atbilst Metodikas pamatmērķim – veicināt konkurenci. REO metode ir spējīga identificēt un iekļaut Alternatīvā komersanta izmaksas, nevis Regulētā komersanta izmaksas. REO metode precīzāk ņem vērā konkurences apstākļus reālajā pasaulē, salīdzinot ar citiem aprēķiniem.

Šis ziņojums gatavots laika posmā, kad bija spēkā Ieteikums 2013. Šā ziņojuma gatavošanas, apstiprināšanas un konsultēšanas laikā Eiropas Komisija izdeva jaunu ieteikumu – Eiropas Komisijas 2024. gada 6. februāra Ieteikumu (ES) 2024/539 par regulatīvu gigabitiskas savienojamības veicināšanu (turpmāk – Ieteikums 2024). Ieteikums 2024 paplašina iespējas noteikt cenu starpības pārbaudi un liek uzsvāru uz pakalpojumu portfeļa izvēli, kas ļauj elastīgāku pieeju tirgos ar augstāku potenciālās konkurences līmeni. Ieteikums 2024 saglabā Regulatoram iespēju piemērot cenu starpības pārbaudi individuāliem pakalpojumiem, kas Latvijas apstākļos ar ļoti zemu

⁹ Lēmuma Nr. 53 lemjošās daļas 4. punkts un 5.1. apakšpunkts.

¹⁰ Angļu val. – *Reasonably Efficient Operator*.

vairumtirdzniecības pakalpojumu izmantošanu ir piemērotāks risinājums. Ieteikums 2024 arī paplašina un detalizē iespēju Regulatoram atkāpties no EEO¹¹ principiem apstākļos, ja vairumtirdzniecības tirgus ir neaktīvs vai pastāv būtiskas mēroga un vēriena ekonomikas atšķirības starp Regulēto komersantu un Alternatīvo komersantu. Ieteikums 2024 detalizē, kā Regulatoram veikt cenu starpības pārbaudi pakalpojumu pakām, kurās iekļauti arī neregulētie pakalpojumi. Ieteikumā 2024, salīdzinot ar Ieteikumu 2013, nav tādu izmaiņu, kas liegtu Regulatoram veikt cenu starpības pārbaudi vai liktu mainīt šajā ziņojumā Regulatora izdarītos secinājumus.

Ieteikumā 2024 (37. apsvēruma) kā ieteicamais izmaksu standarts norādīts ilgtermiņa vidējo papildu izmaksu plus standarts (turpmāk – LRIC+¹²).

Tikai šis izmaksu standarts nodrošina, ka jaunie elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus dalībnieki var atgūt faktiski radušās izmaksas. LRIC+ ir kopīgo izmaksu izmaiņas, kuras rodas no ražošanas pieauguma produkcijas ieguves daudzumā, kas var būt visa attiecīgā produkta ieguve vai tikai papildu ieguve, kura saistīta ar apskatāmo darbību. LRIC+ ietver visas produkta specifiskās izmaksas, pat neatgūstamās izmaksas. LRIC+ ietver attiecīgā pakalpojuma kopīgo, pieskaitāmo izmaksu uzcenojumu. Lai nodrošinātu, ka efektīvi strādājošs Alternatīvais komersants var darboties elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū, attiecīgais pieaugums ir definēts tā, lai tas ietvertu visas attiecīgās tiešās un netiešās pakārtotās izmaksas.

Paļaušanās tikai uz mainīgajām izmaksām neietver fiksēto izmaksu attiecināšanu, kas ir galvenā izmaksu sastāvdaļa, ar kuru saskaras komersanti. Ar šādu pamatojumu var pieņemt tikai īstermiņa lēmumus par cenām. LRIC+ standarts ir noderīgs lēmumiem par ienākšanu elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū, kuriem ir nepieciešama visu attiecīgo izmaksu segšana ilgtermiņā. Balstīšanās uz kopīgām vai pilnībā attiecinātām izmaksām nav lietderīga, jo šie izmaksu standarti ignorē efektivitātes apsvērumus.

Augšupējas modelēšanas pamatā ir ar pakalpojumu saistītās prasības elektronisko sakaru tīkla mērogošanai, ar kurām saskaras REO.

Šādai augšupējas modelēšanas pieejai nepieciešama informācija par kopējo galalietotāju skaitu, noslodzi diennakts stundā ar augstāko pieprasījumu, kā arī elektronisko sakaru tīkla informācija par piekļuves mezglu skaitu visas valsts pārklājumam. Tādējādi pakārtotā elektronisko sakaru tīkla izmaksas var aprēķināt, nosakot vajadzīgos elektronisko sakaru tīkla resursus, kas nepieciešami, lai sniegtu pakalpojumus REO komersanta galalietotājiem, ņemot vērā tiem nepieciešamo pakalpojumu apjomus.

Jāuzsver, ka, lai nodrošinātu maksimāli kvalitatīvus Modeļa aprēķinus, Regulators konsultējās ar SIA "Tet" par pieejamo tehnisko informāciju, kas ļautu iespējami precīzāk aprēķināt Modelētā komersanta elektronisko sakaru tīkla izmaksas. Šādu aprēķinu veikšanai ir kritiski svarīgi iegūt datus par elektronisko sakaru pakalpojumu noslodzi vislielākās noslodzes stundā (*peak-hour*), ievērojot arī komersanta tehniskās iespējas iegūt šādus datus no elektronisko sakaru tīkla noslodzes uzskaites sistēmām.

¹¹ Angļu val. – *Equally Efficient Operator*.

¹² Angļu val. – *Long-run Incremental Costs Plus*.

Konsultāciju ar SIA "Tet" un WIK rezultātā Regulators izmanto Modelī datus par SIA "Tet" fiksētā elektronisko sakaru tīkla piekļuves mezgliem – pakalpojumu galalietotāju skaitu lielākajos tīkla mezglos un pakalpojumu noslodzi sadalījumā pa diennakts stundām šajos tīkla mezglos, kas ļauj identificēt maksimālās noslodzes stundu un vidējo noslodzi uz vienu pakalpojumu galalietotāju maksimālās noslodzes stundā (*peak-hour*). Šie dati kalpo par pamatu pieņēmumiem, kurus izmantot Modelī, lai aprēķinātu Modelētā komersanta elektronisko sakaru tīkla datu pārraides iekārtu un līniju nepieciešamo kapacitāti un skaitu.

3.2. Mazumtirdzniecības pakalpojumi

Cenu starpības aprēķina izmantošanai jābūt samērīgai ar mērķiem un jāņem vērā izmaksas, kas rodas gan Regulatoram, gan komersantiem, tādēļ Regulators neveic visu mazumtirdzniecības pakalpojumu Cenu starpības aprēķinu.

Izvērtējot, kurus mazumtirdzniecības elektronisko sakaru pakalpojumus analizēt, Regulators ņem vērā, ka izvēlētajiem mazumtirdzniecības pakalpojumiem jāatspoguļo tāda Alternatīvā komersanta mazumtirdzniecības piedāvājums, kas spēj konkurēt ar Regulēto komersantu mazumtirdzniecības tirgū. Ieteikumā 2024 noteikts, ka nav jāveic visu mazumtirdzniecības piedāvājumu Cenu starpības aprēķins, bet tikai vadošiem pakalpojumiem (Ieteikuma 2024 35. apsvērums). Vadošie pakalpojumi var būt gan atsevišķi pakalpojumi, gan sasaistītie pakalpojumi, kuros ietilpst mazumtirdzniecības pakalpojumi, kuru pamatā ir attiecīgie regulētie vairumtirdzniecības pakalpojumi.

Vadošos mazumtirdzniecības pakalpojumus Regulators nosaka, pamatojoties uz galalietotāju skaitu. Galalietotāju skaits ļauj identificēt svarīgākos Regulētā komersanta mazumtirdzniecības piedāvājumus. Galveno mazumtirdzniecības pakalpojumu noteikšanai izvēlēti tie Regulētā komersanta piedāvātie mazumtirdzniecības pakalpojumi, kurus kopumā lieto 85% no galalietotājiem vai galalietotāju skaits ir vismaz 5% no katras pakalpojumu grupas galalietotāju kopskaita katrā no noteiktajām elektronisko sakaru pakalpojumu grupām.¹³

Galalietotāju skaita izmantošana par rādītāju, lai noteiktu vadošos pakalpojumus, ir saprātīga un pragmatiska pieeja.

3.3. Mazumtirdzniecības tirgus daļa

Cenu starpības aprēķinā izmantotā Modelētā operatora tirgus daļa ir tieši saistīta ar pieņemto efektivitātes līmeni. Galalietotāju skaitam un tirgus daļai, kura tiek ievadīta Modelī, ir tieša ietekme uz mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas izmaksām, jo atsevišķas vienreizējas izmaksas (piemēram, galalietotāju piesaistīšanas izmaksas) tiek sadalītas starp visiem galalietotājiem.

Ievērojot Latvijas kontekstu, attiecīgajai mazumtirdzniecības tirgus daļai ir jāatbilst šādām prasībām:

- 1) attiecīgajai tirgus daļai jābūt pietiekami mazai, lai Modelētais komersants varētu ienākt elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū un paplašināt mērogu;
- 2) attiecīgajai tirgus daļai vajadzētu pieļaut elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus struktūru ar pietiekamu kvalificētu komersantu skaitu efektīvas konkurences nodrošināšanai.

¹³ Metodikas 4.1. apakšpunkts.

Regulatoram ir jānosaka galalietotāju skaits vai tirgus daļa, kas Modelētajam komersantam jāsasniedz, lai tas būtu dzīvotspējīgs konkurents Latvijas elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Eiropas Savienības dalībvalstu regulatīvās iestādes iepriekš ir izmantojušas 5–25% tirgus daļu cenu starpības aprēķinam.¹⁴ Cenu starpības aprēķinā Regulators noteicis Modelētā komersanta tirgus daļu un galalietotāju skaitu kā attiecību starp Regulētā komersanta un lielākā Alternatīvā komersanta tirgus daļām. Modelētā komersanta tirgus daļa noteikta kā ■% no SIA "Tet" platjoslas interneta piekļuves pakalpojuma fiksētā elektronisko sakaru tīklā tirgus daļas.

3.4. Vidējā svērtā kapitāla atdeves likme

Regulators, aprēķinot kapitāla atdeves likmi, ievēro BEREC publicēto ziņojumu par kapitāla atdeves likmes parametru aprēķiniem. Vidējā svērtā kapitāla atdeves likme (turpmāk – WACC) atspoguļo uzņēmējdarbībā ieguldītā kapitāla alternatīvās izmaksas un tādējādi ieguldījumu atdevi, kas nepieciešama, lai kompensētu šīs alternatīvās izmaksas. WACC ir jāatspoguļo efektīva Alternatīvā komersanta mazumtirdzniecības komercdarbības risks, tāpēc tas ir jāiekļauj attiecīgajā pakārtoto izmaksu aprēķinā.

Cenu starpības aprēķinā izmantotajai WACC jāatspoguļo REO mazumtirdzniecības komercdarbības risks. Pretējā gadījumā starpība starp vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu cenām nav pietiekama, lai efektīvs konkurents nopelnītu atbilstošu kapitāla atdevi mazumtirdzniecības elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū.

Modelī WACC tiek piemērota dažādiem parametriem ar atšķirīgiem laika periodiem – Modelētā komersanta nākotnes izmaksas un ieņēmumi tiek diskontēti, lai tos iekļautu pašreizējā cenu starpības aprēķinā. Regulators ir izvēlējis izmantot stacionārā stāvokļa pieeju Modelētā komersanta nākotnes izmaksu un ieņēmumu diskontēšanai.

Stacionārā stāvokļa pieeja pieņem, ka pašreizējā tirgus situācija apskatītajā laika posmā saglabājas nemainīga. Attiecībā uz mazumtirdzniecību tas nozīmē analizētajā laika periodā nemainīgu mazumtirdzniecības galalietotāju skaitu ar nemainīgu galalietotāja profilu, kas abonē noteiktus sasaistītos mazumtirdzniecības pamatpakalpojumus.

Regulators identificē mazumtirdzniecības pakalpojumiem nepieciešamos vairumtirdzniecības pakalpojumus, elektronisko sakaru tīkla ieguldījumus un citus nepieciešamos Modelētā komersanta ieguldījumus. Regulators novērtē un iekļauj Modelī atbilstošās pakārtotās izmaksas, kas rodas, lai sniegtu šo mazumtirdzniecības pakalpojumu, kuru galalietotāji pieprasa. Stacionārā stāvokļa pieeju var uzskatīt par diskontētas naudas plūsmas (turpmāk – DCF¹⁵) pieejas pragmatisku un saprātīgu tuvinājumu, jo īpaši, ja nav pieejamas pārbaudītas datu ievades turpmākajai attīstībai, kas jāiestata DCF modelī. Praksē stacionārā stāvokļa modelis regulāri tiek atjaunināts, lai izvairītos no novirzēm starp modeļa pieņēmumiem un tirgus realitāti. Ar galalietotāju piesaisti saistītās izmaksas Regulators attiecina uz nākotnes periodiem, izmantojot galalietotāju elektronisko sakaru pakalpojuma līguma vidējo ilgumu (turpmāk – Līguma

¹⁴ BEREC Guidance on the regulatory accounting approach to the economic replicability test (i.e. ex-ante/sector specific margin squeeze tests), BoR (14) 190.

¹⁵ Angļu val. – Discounted Cash Flow.

vidējais ilgums). Regulators plāno pārskatīt Modelī ievadītās Līguma vidējā ilguma vērtības, lai samazinātu modeļa novirzi no tirgus realitātes.

Stacionārā stāvokļa pieeja nodrošina Cenu starpības aprēķinam nepieciešamo informāciju par katru konkrēto periodu. Tajā pašā laikā izmaksas un ieņēmumi tiek pareizi attiecināti laikā un vajadzības gadījumā tiek diskontēti. Stacionārā stāvokļa pieeja ir ļoti caurredzama un praktiska.

4. Galvenie pieņēmumi

Iepriekšējā nodaļā aprakstīts, kā Modelis strādā. Jau minēts, ka Modelī ievadāmi gan faktiski, objektīvi izmērāmi dati par eksistējošu operatoru darbību elektronisko sakaru nozarē, gan pieņēmumi par Modelētā komersanta darbību elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū, konkurējot ar esošajiem operatoriem.

4.1. Vidējais ātrums

Elektronisko sakaru tīkla apjoms, jauda un ģeogrāfiskais izvietojums ir būtiska daļa no cenu starpības aprēķina modeļa izmaksu aprēķina. Modelis izmanto datus par galalietotāju skaitu un izmantoto datu apjomu, lai modelētu nepieciešamo tīkla apjomu un, kombinējot to ar tīkla elementu un saistīto vairumtirdzniecības pakalpojumu cenām, noteiktu tīkla uzturēšanas izmaksu komponenti cenu starpības aprēķinā.

Lai noteiktu izmantoto datu apjomu, Modelī tiek ievadīts pieņēmums par viena galalietotāja izmantoto datu apjomu (Mbit/s) diennakts stundā ar vislielāko noslodzi. Lai aprēķinātu šo vērtību, Regulators pieprasīja no SIA "Tet" faktiskās noslodzes datus par SIA "Tet" 30 noslogotākajiem tīkla piekļuves mezgliem. Regulators pieprasīja noslodzes datus ik stundu par trīsdesmit dienu periodu no 2025. gada 1. marta līdz 2025. gada 31. martam par katru no 30 mezgliem. SIA "Tet" iesniegtā informācija tika apstrādāta, sakārtojot minētās noslodzes vērtības secīgi no zemākās uz augstāko. Par viena galalietotāja izmantoto datu apjomu tika pieņemta vērtība, kas ir lielāka nekā 95% no visiem iesniegtajiem noslodzes datiem. Šāds pieņēmums nodrošina, ka Modelētā komersanta tīkls tiek modelēts tā, lai tas spētu nodrošināt pieprasītos datu pārraides pakalpojumus 95% laika. 100% datu pārraides nodrošinājums netika pieņemts, lai izvairītos no pārlietu plaša tīkla modelēšanas, kas radītu nesamērīgi augstas tīkla uzturēšanas izmaksas.

1. attēls. Vidējais datu pārraides ātrums uz vienu pieslēgumu

Regulators arī noteica katram tīkla piekļuves mezglam katras dienas datu pārraides ātrumu stundā ar visaugstāko noslodzi – tā saukto *pīķa stundas* noslodzi. Šīs *pīķa stundu* noslodzes Regulators atsevišķi sakārtoja secībā no zemākās uz augstāko un izvēlējās vērtību, kas pārsniedz 52% no visām noslodzes vērtībām. Tādējādi tiek panākts, ka tīkls tiek modelēts tādā apjomā, lai nosegtu 98% no visām pieprasītajām datu pārraides vērtībām, pieņemot, ka visas *nepīķa* stundas ir zemākas par *pīķa stundām*.

1. attēls. Vidējais pīķa stundas datu pārraides ātrums uz pieslēgumu

Tika iegūtas šādas vērtības – ■ Mbit/s un ■ Mbit/s, no kurām tika paņemta lielākā un ievietota Modelī kā vidējais vienam galalietotājam paredzētais datu pārraides apjoms.

4.2. Izvēlētie pakalpojumi

Regulētais komersants var sniegt galalietotājiem vairākus elektronisko sakaru pakalpojumus ar atšķirīgiem parametriem par atšķirīgiem tarifiem. Pakalpojumi tiek arī grupēti dažādās kombinācijās un piedāvāti galalietotājiem kopīgās pakalpojumu pakās. Visus Regulētā komersanta sniegtos pakalpojumus Regulators nepārbauda, lai nelietderīgi nenoslogotu ne Regulatora, ne komersantu resursus. Lai nosegtu elektronisko sakaru pakalpojumu tirgu un pārbaudītu lielākās galalietotāju daļas izmantotos pakalpojumus, Regulators ir noteicis, ka cenu starpības pārbaude tiek veikta tiem pakalpojumiem, kuru kopējais galalietotāju skaits, skaitot kopā, sākot no pakalpojuma ar vislielāko galalietotāju skaitu, sasniedz vismaz 85% no visiem galalietotājiem. Papildus tam cenu starpības pārbaude tiek veikta arī katram pakalpojumam, kura galalietotāju skaits pārsniedz 5% no visiem galalietotājiem.

4.3. Pakalpojuma galalietotāju skaits

Regulētais komersants iesniedz Regulatoram katra pakalpojuma galalietotāju skaitu. Lai izvairītos no iespējas, ka galalietotāju skaits ir netipiski izmainīts īstermiņa notikumu iespaidā, Regulators pieprasa, lai Regulētais komersants norāda katra pakalpojuma vidējo galalietotāju skaitu gadā. Šī vērtība tiek aprēķināta, summējot katra mēneša pēdējās dienas galalietotāju skaitu un iegūto summu dalot ar divpadsmit.

4.4. Īpašie piedāvājumi un īstermiņa atlaides

Modelis paredz iespēju pielāgot aprēķinu, ņemot vērā Regulētā komersanta galalietotājiem piedāvātos īpašos piedāvājumus un īstermiņa atlaides sniegtajiem pakalpojumiem. Ņemot vērā, ka šī ir pirmā reize, kad Regulators lieto Modeli, šī iespēja netiek izmantota – galvenokārt, lai nonāktu pie pamata varianta rezultāta normālos apstākļos bez īpašām atlaidēm. Nākamajās Modeļa lietošanas kārtās Regulators izmantos arī šo Modelī paredzēto iespēju.

4.5. Līguma vidējais ilgums

Svarīgs Modeļa parametrs ir Līguma vidējais ilgums, kas atspoguļo ilgumu no Līguma noslēgšanas brīža līdz Līguma izbeigšanas brīdim. Šis ir svarīgs parametrs, jo tas nosaka, cik daudz laika komersantam ir, lai atgūtu pakalpojuma sniegšanā un galalietotāja piesaistē ieguldītās sākotnējās investīcijas. Sākotnēji Regulators saņēma informāciju par Līguma vidējo ilgumu no Regulētā komersanta. Šo sākotnējo informāciju Regulators, balstoties arī uz WIK rekomendāciju, izlēma neizmantot, jo Regulētajam komersantam attiecībā pret Alternatīvo komersantu ir vēsturisko galalietotāju priekšrocība – Regulētajam komersantam ir galalietotāji, kas ir šā komersanta galalietotāji jau desmit un vairāk gadu un pieraduma pēc nevēlas mainīt savu pakalpojuma sniedzēju. Alternatīvais komersants nevar iekļaut savās darbības prognozēs šādu Līguma vidējo ilgumu, jo Alternatīvā komersanta galalietotāji pārsvarā ir tādi, kas ir pārnākuši no cita komersanta, tādēļ ir lielāka varbūtība, ka tie arī nākotnē mainīs pakalpojumu sniedzēju. Regulators pieprasīja informāciju par galalietotāju Līguma vidējo ilgumu no lielākajiem Alternatīvajiem komersantiem, kas Latvijā faktiski sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus, lai iegūtu rezultātu, kas būtu tuvāks tam, ko jauns komersants varētu ticami sagaidīt, sākot sniegt elektronisko sakaru

pakalpojumus. Regulators saņēma kvalitatīvas atbildes no četriem komersantiem. Regulators izmantoja šo četru komersantu sniegtās atbildes, lai aprēķinātu vidējo svērto Līguma vidējo ilgumu, balstoties uz komersantu faktiskajām tirgus daļām, un aprēķināja, ka Līguma vidējais ilgums ir ■■■ mēneši.

4.6. Noslodze pašu tīklā

Katram elektronisko sakaru komersantam ar pietiekami lielu galalietotāju skaitu noteikta daļa datu pārraides notiek starp komersanta galalietotājiem, kas nozīmē, ka šādu datu pārraidei komersantam pilnībā pietiek ar paša tīkla resursiem un par šādu datu pārraidi nerodas papildu izmaksas. Šādu iekštīkla noslodzi nav iespējams precīzi prognozēt, tādēļ Regulators izmanto Modeļa izstrādātāja WIK ieteikumu un nosaka Modelētā komersanta iekštīkla noslodzi 10% apmērā.

4.7. Reģionālo un nacionālo piekļuves punktu skaits

Lai Modelētais komersants varētu izmantot Regulētā komersanta vairumtirdzniecības pakalpojumus, tam jāsavieno savs tīkls ar Regulētā komersanta tīklu. Regulētā komersanta reģionālo un nacionālo piekļuves punktu skaits ietekmē, cik šādu starpsavienojumu Modelētajam komersantam nepieciešams, kas savukārt ietekmē kopējās izmaksas. Izmantojot Regulētā komersanta sniegto informāciju, Regulators Modelī ievada 13 reģionālos piekļuves punktus un vienu nacionālo piekļuves punktu.

4.8. Dažādi Modelī ietvertie tehniskie parametri un iekārtu cenas

Modelis pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo elektronisko sakaru tīklu modelē, nosakot līniju, pieslēguma punktu un citu tīkla elementu skaitu un arī to cenas. Tīkla elementu skaits tiek noteikts atkarībā no galalietotāju skaita, bet tīkla elementu izmaksu noteikšanai Regulators izmanto Modeļa izstrādātāja WIK ieteiktās cenas. Regulators izmanto arī WIK ieteikumus dažādu pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo tehnisko parametru noteikšanai.

4.9. Aktīva atvilce bez kopējas izmantošanas

Modelī ir iebūvēta iespēja izvēlēties, vai Modelētais komersants izmanto Regulētā komersanta atvilces pakalpojumus un iekārtu kopīgas izmantošanas pakalpojumus vai arī tikai aktīvās atvilces pakalpojumus vairumtirdzniecībā. Konsultējoties ar Alternatīvajiem komersantiem, kas Latvijā faktiski sniedz platjoslas interneta piekļuves pakalpojumus, Regulators konstatēja, ka Latvijā galvenokārt tiek izmantoti tikai aktīvās atvilces pakalpojumi vairumtirdzniecībā. Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulators Modelī atzīmējis, ka Modelētais komersants vairumtirdzniecībā izmanto tikai aktīvās atvilces pakalpojumu, ko sniedz Regulētais komersants.

4.10. Uzcenojums un koeficienti

Modelī ietverti vēl citi pieņēmumi, kas lielākā vai mazākā mērā ietekmē rezultātu. Svarīgākie no šiem pieņēmumiem ir mazumtirdzniecības izmaksu uzcenojums, netiešo investīciju uzcenojums un kopējo izmaksu uzcenojums. Šīs izmaksas Modelī netiek individuāli aprēķinātas, bet tiek noteiktas, izmantojot koeficientu, kas tiek piemērots pārējām izmaksām. Šo koeficientu noteikšanā Regulators paļaujas uz Modeļa izstrādātāja WIK zināšanām un iepriekšējo pieredzi līdzīgu modeļu izstrādāšanā un nosaka šos koeficientus šādā apmērā:

mazumtirdzniecības izmaksu uzcenojums, % = 20%;

netiešo izmaksu uzcenojums, % = 9,5%;

kopējo izmaksu uzcenojums, % = 5%.

4.11. Modelētā komersanta galalietotāju skaits

Modelējot Modelētā komersanta darbību, ir svarīgi pieņemt, ka tas ir efektīvi strādājošs komersants, kas relatīvi nesen ir ienācis elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Tātad šim komersantam ir nepieciešams pietiekami liels galalietotāju skaits, lai tas spētu efektīvi atgūt veiktos ieguldījumus, bet vienlaicīgi to nedrīkst modelēt pārāk lielu, jo tiek pieņemts, ka šis komersants ir ienācis elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū relatīvi nesen. Lai noteiktu Modelētā komersanta lielumu, Regulators salīdzina Regulētā komersanta tirgus daļu platjoslas interneta piekļuves pakalpojumu tirgū ar lielākā Alternatīvā komersanta tirgus daļu. Modelētā komersanta galalietotāju skaits tiek aprēķināts, reizinot Regulētā komersanta galalietotāju skaitu ar abu iepriekšminēto komersantu tirgus daļu attiecību. Šajā Regulatora veiktajā cenu starpības pārbaudē Modelētā komersanta galalietotāju skaits tiek noteikts ■% apmērā no SIA "Tet" galalietotāju skaita katram pārbaudītajam mazumtirdzniecības pakalpojumam.

4.12. Rezerves kapacitāte

Plānojot savus elektronisko sakaru tīklus, komersanti bieži vien paredz rezerves kapacitāti, lai nodrošinātos gan pret negaidītu datu pārraides pieprasījuma pieaugumu, gan pret tīkla tehniskiem bojājumiem. Rezerves kapacitāti ir svarīgi paredzēt Modelētā komersanta tīkla plānošanā, lai pietuvinātu šā komersanta izmaksas reālām izmaksām. Tomēr vienlaicīgi jāņem vērā, ka pārlietu augstas prasības var radīt nesamērīgas izmaksas Modelētajam komersantam. Konsultējoties ar Modeļa izstrādātāju WIK, Regulators ir pieņēmis, ka VULA¹⁶ gadījumā rezerves kapacitāte netiek noteikta (vērtība ir 1), bet par globālo tīkla rezerves kapacitātes rādītāju tiek pieņemta vērtība 1,48.

5. Rezultāti

Šā ziņojuma 1. tabulā ir atspoguļots cenu starpības pārbaudes kopsavilkums optiskās šķiedras piekļuves pakalpojumam. Tabulas kolonnās norādīti SIA "Tet" galalietotājiem sniegtie mazumtirdzniecības pakalpojumi, kuriem piemērota pietiekamas cenu starpības pārbaude. Savukārt rindās ir norādīti cenu starpības pārbaudē izmantotie vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas tehnoloģiskie risinājumi, kurus izmantojot Modelētais komersants var nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumus galalietotājiem mazumtirdzniecībā. Cenu starpība ir pietiekama, ja šā ziņojuma 1. tabulā rādītājs "Peļņa, %" ir pozitīvs. Savukārt, ja šis rādītājs ir negatīvs, tiek konstatēta nepietiekama cenu starpība un Regulators var uzlikt pienākumu SIA "Tet" novērst šo nepietiekamo cenu starpību. Šā ziņojuma 1. tabulā var pamanīt, ka cenu starpība ir pietiekama visiem tehnoloģiskajiem risinājumiem, izņemot SIA "Tet" nodrošinātā vairumtirdzniecības pakalpojuma "Virtuālā atsaistīšana" gadījumā. Labākai izpratnei detalizēti apskatīsim divus piemērus – ieņēmumi no SIA "Tet" mazumtirdzniecības pakalpojumu kompleksa kombinācijā ar izmaksām par SIA "Tet" piedāvāto vairumtirdzniecības pakalpojumu ar pietiekamu un nepietiekamu cenu starpību:

- a. "Tet internets + Tet TV Maxi" – Nacionālā datu plūsma L2. SIA "Tet" ieņēmumi no šā mazumtirdzniecības pakalpojuma nodrošināšanas ir 31,83 EUR bez

¹⁶ Virtuālā atsaistīta piekļuve. Angļu val. – *Virtual Unbundling of Local Access*.

PVN/mēnesī. Pakalpojums iekļauj interneta piekļuves pakalpojumu un IP televīzijas pakalpojumu, ko SIA "Tet" galalietotājiem nodrošina, izmantojot platjoslas piekļuvi. Kā redzams, atbilstošās izmaksas ir 24,52 EUR bez PVN/mēnesī. Tās ir kopējās izmaksas uz galalietotāju, ar kurām saskartos Modelētais komersants, nodrošinot šādu mazumtirdzniecības pakalpojumu galalietotājiem. Šīs kopējās izmaksas veidotos vispirms no Nacionālās datu plūsmas L2 pakalpojuma izmaksām, ko Modelētais komersants izmantotu no SIA "Tet", – faktiski šīs izmaksas ir vienādas ar šā vairumtirdzniecības pakalpojuma pamatpiedāvājuma cenu. Šīm izmaksām tiktu pieskaitītas klāt Modelētā komersanta pakārtotā tīkla izmaksas, ar mazumtirdzniecības aktivitātēm (klientu apkalpošana, pārdošana utt.) saistītās izmaksas, kopīgās (administratīvās) izmaksas un visbeidzot kapitāla finansēšanas izmaksas. Līdz ar to iegūstam, ka kopējās Modelētā komersanta izmaksas būtu 24,52 EUR bez PVN/mēnesī. Peļņa ir pozitīva – 7,30 EUR bez PVN/mēnesī (+22,94%), un pietiekamas cenu starpības pārbaude ir nokārtota, jo Modelētais komersants, izmantojot attiecīgo SIA "Tet" vairumtirdzniecības pakalpojumu, spēj nodrošināt tādu pašu pakalpojumu galalietotājiem par konkurētspējīgu cenu.

- b. "Tet internets + Tet TV Midi" – Virtuālā atsaistīšana. SIA "Tet" ieņēmumi no šā mazumtirdzniecības pakalpojuma nodrošināšanas ir 27,70 EUR bez PVN/mēnesī. Redzams, ka atbilstošās Modelētā komersanta kopējās izmaksas ir 28,82 EUR bez PVN/mēnesī. Peļņa ir negatīva – -1,12 EUR bez PVN/mēnesī (-4,03%), un pietiekamas cenu starpības pārbaude nav nokārtota – Modelētais komersants, izmantojot SIA "Tet" virtuālās atsaistīšanas pakalpojumu, nespēj nodrošināt tādu pašu pakalpojumu galalietotājiem par konkurētspējīgu cenu, salīdzinot ar SIA "Tet".

Šā ziņojuma 1. tabulā redzams, ka pietiekamas cenu starpības pārbaude ir nokārtota visiem datu plūsmas vairumtirdzniecības pakalpojumiem. Vienam virtuālās atsaistīšanas pakalpojumam ir konstatēta nepietiekama cenu starpība.

1. tabula. Optiskās šķiedras piekļuves (GPON FTTH¹⁷) pakalpojuma rādītāji

Vairum- tirdzniecības pakalpojums	Rādītājs	Mazumtirdzniecības pakalpojums			
		"Tet internets"	"Tet internets + Tet TV Midi"	"Tet internets + Tet TV Maxi"	"Tet internets + Tet TV Premium"
"Nacionālā datu plūsma L2"	Ieņēmumi, EUR bez PVN mēnesī	19,44	27,70	31,83	40,09
	Izmaksas, EUR bez PVN mēnesī	13,94	24,52	24,52	24,52
	Peļņa, EUR bez PVN mēnesī	5,49	3,17	7,30	15,56

¹⁷ Optika līdz mājām, izmantojot gigabitu pasīvo, optisko tīkla infrastruktūru. Angļu val. – *Fiber to the Home Gigabit Passive Optical Network*.

	Peļņa, %	28,27%	11,45%	22,94%	38,82%
"Nacionālā datu plūsma L3"	Ieņēmumi, EUR bez PVN mēnesī	19,44	27,70	31,83	40,09
	Izmaksas, EUR bez PVN mēnesī	13,94	23,83	23,83	23,83
	Peļņa, EUR bez PVN mēnesī	5,50	3,86	7,99	16,25
	Peļņa, %	28,28%	13,95%	25,11%	40,54%
"Reģionālā datu plūsma L2"	Ieņēmumi, EUR bez PVN mēnesī	19,44	27,70	31,83	40,09
	Izmaksas, EUR bez PVN mēnesī	15,02	25,25	25,25	25,25
	Peļņa, EUR bez PVN mēnesī	4,42	2,45	6,58	14,84
	Peļņa, %	22,75%	8,85%	20,68%	37,02%
"Reģionālā datu plūsma L3"	Ieņēmumi, EUR bez PVN mēnesī	19,44	27,70	31,83	40,09
	Izmaksas, EUR bez PVN mēnesī	15,01	24,91	24,91	24,91
	Peļņa, EUR bez PVN mēnesī	4,42	2,79	6,92	15,18
	Peļņa, %	22,76%	10,08%	21,74%	37,87%
"Virtuālā atsaistīšana"	Ieņēmumi, EUR bez PVN mēnesī	19,44	27,70	31,83	40,09
	Izmaksas, EUR bez PVN mēnesī	18,79	28,82	28,82	28,82
	Peļņa, EUR bez PVN mēnesī	0,65	-1,12	3,01	11,27
	Peļņa, %	3,36%	-4,03%	9,47%	28,12%

Šā ziņojuma 2. tabulā ir dots detalizētāks virtuālās atsaistīšanas pakalpojuma izmaksu uzskaitījums, lai identificētu izmaksas, kas šo pakalpojumu sadārdzina. Lai uzskatāmāk ilustrētu šīs izmaksu pozīcijas, šā ziņojuma 2. tabulā ir izmantots mazumtirdzniecības pakalpojums "Tet internets + Tet TV Midi", kuram Regulators ir konstatējis nepietiekamu cenu starpību.

Vairumtirdzniecības pakalpojumu abonēšanas maksa Modelētajam komersantam veido būtiskas izmaksas – 7,29 EUR bez PVN/mēnesī – uz vienu galalietotāju. Galvenā šo regulāro izmaksu pozīcija ir SIA “Tet” nodrošinātā pakalpojuma piekļuve FTTH GPON abonentlīnijai, nodrošinot VULA piekļuvi, kas saskaņā ar pamatpiedāvājumu izmaksā 5,50 EUR bez PVN/mēnesī. Var pamanīt, ka būtiska izmaksu pozīcija ir arī vairumtirdzniecības pakalpojumu ierīkošanas maksa, kas attiecināta uz vienu mēnesi, ievērojot klienta līguma ilgumu. Vidējais klienta līguma ilgums ir ■ mēneši. Savukārt, nediskontētas ierīkošanas izmaksas veido būtiskas izmaksas – 134,14 EUR bez PVN/mēnesī. Šajās izmaksās iekļautas ne tikai ierīkošanas izmaksas, bet arī izmaksas, kas saistītas ar tehniskām izpētēm, tehnisko iespēju novērtējumu. Pakalpojumu sadārdzina arī atvilču izmaksas 3,27 EUR bez PVN/mēnesī no 137 ODF¹⁸ punktiem līdz reģionālajiem mezgliem. Tas nozīmē, ka uz katru no šiem punktiem Modelētajam komersantam ir nepieciešama atvilce. Pašlaik Modelī izdarīts pieņēmums, ka Modelētais komersants izmanto nomātās līnijas, lai nodrošinātu šīs atvilces. Ņemot vērā, ka nav objektīvu datu par šāda apjoma nomāto līniju tarifiem, Regulators izmanto Ethernet atvilces pakalpojuma, ko piedāvā SIA “Tet”, tarifus kā aizstājējus nomāto līniju tarifiem. Pieminētie 137 ODF punkti ir būtisks apjoms, kas tiek modelēts, ievērojot SIA “Tet” sniegtos datus.

2. tabula. Virtuālās atsaistīšanas pakalpojuma izmaksu pozīcijas

Nr.	Izmaksu pozīcijas	Starta internets optika
1.	Kopējās izmaksas, EUR bez PVN/mēn.	28,82
2.	Vairumtirdzniecības pakalpojumu izmaksas, EUR bez PVN/mēn.	9,93
2.1.	Vairumtirdzniecības pakalpojumu abonēšanas maksas, EUR bez PVN/mēn.	7,29
2.2.	Vairumtirdzniecības pakalpojumu ierīkošanas maksas attiecinātas uz mēnesi, ievērojot klienta līguma ilgumu, EUR bez PVN/mēn.	2,64
3.	Pakārtotā tīkla izmaksas, EUR bez PVN/mēn.	12,88
3.1.	Atvilču izmaksas no ODF punktiem līdz reģionālajiem mezgliem, EUR bez PVN/mēn.	3,27
3.2.	Izvietošana izmaksas ODF punktā, EUR bez PVN/mēn.	0,61
3.3.	Pārējās izmaksas, EUR bez PVN/mēn.	9,00
4.	Darbības izmaksas un netiešās izmaksas, EUR bez PVN/mēn.	0,18
5.	Mazumtirdzniecības, kopīgās u.c. izmaksas, EUR bez PVN/mēn.	5,83

¹⁸ Optiskās sadales skapis. Angļu val. – *Optical Distribution Frame*.

Regulatora konstatēto nepietiekamo cenu starpību var novērst, palielinot mazumtirdzniecības pakalpojumu cenas, samazinot vairumtirdzniecības pakalpojumu cenas vai abus. Regulators par labāko risinājumu nepietiekamās cenu starpības novēršanai uzskata noteikt SIA "Tet" pienākumu samazināt vairumtirdzniecības pakalpojumu cenas. Regulatora ieskatā, pienākums samazināt vairumtirdzniecības pakalpojumu cenas nodarīs mazāko iespējamo kaitējumu galalietotājiem. Regulators ir aprēķinājis, ka nepietiekamo cenu starpību var novērst, ja virtuālās atsaistīšanas FTTH GPON pakalpojuma nomas maksu par abonentlīniju mēnesī piekļuvei FTTH GPON abonentlīnijai, nodrošinot VULA piekļuvi, samazina par 10% un vienreizējās virtuālās atsaistīšanas FTTH GPON pakalpojuma pieslēgšanas maksas piekļuvei FTTH GPON abonentlīnijai, nodrošinot VULA piekļuvi, samazina par 14%.

Šobrīd SIA "Tet" virtuālās atsaistīšanas FTTH GPON pakalpojumam piemēro mēneša abonēšanas maksu 5,50 EUR bez PVN/mēnesī par abonentlīniju. Samazinot šo tarifu par 10%, iegūst vērtību 4,95 EUR bez PVN/mēnesī par abonentlīniju. Šobrīd piemērotās un samazinātās vienreizējās virtuālās atsaistīšanas FTTH GPON pakalpojuma pieslēgšanas maksas var apskatīt šā ziņojuma 3. tabulā.

3. tabula. Vienreizējās pakalpojuma pieslēgšanas maksas

Pakalpojums	Esošais tarifs, EUR bez PVN	Samazinātais tarifs, EUR bez PVN
Tehniskā izpēte esošai līnijai	30,38	26,13
Tehniskā izpēte jaunai līnijai	33,14	28,50
Piekļuves ierīkošana esošai līnijai ar Tet NTU ¹⁹	42,10	36,51
Jaunas līnijas ierīkošana ar Tet NTU	73,30	63,04

III Turpmākā rīcība

Regulators, ievadot Modelī visu nepieciešamo informāciju, ir konstatējis, ka lielākajai daļai SIA "Tet" sniegto pakalpojumu cenu starpība starp mazumtirdzniecības tarifu un saistīto vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifiem ir pietiekama. Regulators konstatējis nepietiekamu cenu starpību starp SIA "Tet" mazumtirdzniecības pakalpojuma "Tet internets + Tet TV Midi" tarifu un to saistīto vairumtirdzniecības pakalpojumu cenu kopsummu, kas nepieciešami un izmantojami šā konkrētā mazumtirdzniecības pakalpojuma sniegšanai, ja Alternatīvais komersants izmanto virtuālās atsaistīšanas tehnisko risinājumu.

Lai starp minētajiem pakalpojumiem nodrošinātu pietiekamu cenu starpību, Regulators uzskata par nepieciešamu noteikt pienākumu komersantam ar BIT koriģēt vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifus tā, lai, ievadot šīs tarifu vērtības Modelī, Regulators konstatētu, ka cenu starpība ir pietiekama.

¹⁹ Tikla galaiekārta. Angļu val. – *Network Termination Unit*.

Regulators 2025. gada 6. novembrī uzsāka Latvijas Republikas mēroga publisko konsultāciju un tā tīmekļvietnē publicēja konsultāciju dokumentu par ziņojumu par cenu starpības pārbaudes rezultātu.²⁰

Regulators saņēma un izvērtēja SIA "Tet" komentārus un priekšlikumus par konsultāciju dokumentu par šo ziņojumu (2025. gada 17. decembra vēstule Nr. TET-K-25-12597 "Par ziņojumu"). Regulatora viedokli par SIA "Tet" komentāriem un priekšlikumiem skatīt šā ziņojuma 4. tabulā.

Regulators 2026. gada 27. aprīlī šo ziņojumu un ar to saistīto lēmuma projektu nosūtīja saskaņošanai Eiropas Komisijai, Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem un BEREC. Eiropas Komisija šo paziņojumu reģistrēja 2026. gada 27. aprīlī ar lietas Nr. LV/2026/2634.

Eiropas Komisija 2026. gada 27. maija vēstulē Nr. C(2026) 3699 izteica piezīmi par WACC metodikas un parametru nepaziņošanu, bet informēja Regulatoru, ka tai nav būtisku šaubu par Regulatora ziņojumu un lēmuma projektu.

Regulators 2026. gada 3. septembrī saņēma SIA "Tet" vēstuli Nr. TET-K-26-8164, kurā SIA "Tet" izteica komentārus un priekšlikumus par šo ziņojumu. Regulatora viedokli par SIA "Tet" komentāriem un priekšlikumiem skatīt šā ziņojuma 5. tabulā

20

https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/editor/ESPD/Faili/Dokumenti/KD_ES_Zinojums_cenu_starpi_bas_parbaudes_rezult%C4%81ts_06112025.pdf

4. tabula. Regulatora viedoklis par SIA "Tet" komentāriem un priekšlikumiem.

Nr. p. k.	Konsultācijai nodotais apsvērums, pieņēmums vai aprēķins	Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Tet" (turpmāk – SIA "Tet" vai "Tet") priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem
I. Jautājumi, par kuriem ir panākta daļēja vienošanās			
1.	Ikmēneša regulatīvās izmaksas uz vienu lietotāju ir 0,11 EUR.	Regulēšanas izmaksu aprēķinam Regulators ir izmantojis "Tet" datus, taču tas ir veikts nekorekti. Regulators regulēšanas izmaksu aprēķinā ir izmantojis "Tet" kopējo regulēšanas nodevas summu ■, kurā iekļautas nodevas ne tikai par interneta un interaktīvās TV pakalpojumiem, bet arī par elektroenerģijas tirdzniecības, balss sakaru, datu pārraides, piekļuves, starpsavienojumu un nomāto līniju pakalpojumiem, kuriem nav sakara ar aprēķinā iekļautajiem pakalpojumiem (interneta piekļuves un interaktīvās TV). Rezultātā Regulatora aprēķinā iegūtās regulēšanas izmaksas ir būtiski augstākas par faktiskajām. Regulēšanas izmaksu aprēķināšanai Regulators ir izmantojis arī nekorektu "Tet" interneta piekļuves pakalpojumu pieslēgumu skaitu 2024. gada 31. decembrī. Regulators izmantojis skaitu no platjoslas interneta piekļuves pakalpojuma atskaides, kurā nav ietverti interneta pieslēgumi ar ātrumu zem 2Mbit/s, par kuriem arī tiek maksāta regulēšanas nodeva. Korektais interneta piekļuves pakalpojumu pieslēgumu skaits iegūstams no Regulējamo pakalpojumu rādītāju atskaides, tas ir ■. Korekts regulēšanas izmaksu aprēķins interneta piekļuves pakalpojumam fiksētajā tīklā būtu 0,03 EUR/mēn.: 2024. gada valsts nodevas par interneta piekļuves pakalpojumu fiksētajā tīklā apmērs ■ dalīts ar interneta piekļuves	Regulators atzīst, ka Modelī iekļaut valsts nodevu par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu (turpmāk – nodeva) daļā par elektroenerģijas tirdzniecības ieņēmumiem nav pamatoti. Savukārt iekļaut platjoslas piekļuves pakalpojuma galalietotāju skaitā tos galalietotājus, kas izmanto interneta piekļuves pakalpojumus ar pieslēguma ātrumu zem 2Mbit/s, nav pamatoti, jo pakalpojumi ar šādu pieslēguma ātrumu neatbilst Regulatora 2022. gada 22. septembra lēmuma Nr. 1/28 "Elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes prasību noteikumi" 10. punktā noteiktajām platjoslas interneta piekļuves pakalpojuma minimālajām prasībām. Regulators, pārrēķinot regulēšanas izmaksas, iegūst šādu vērtību: nodeva elektronisko sakaru nozarē 2024. gadā ■ / 12 / interneta piekļuves pakalpojuma galalietotāju skaits fiksētajā elektronisko sakaru tīklā 2024. gada 31. decembrī ■ = 0,066 EUR. Izmaiņas ir iekļautas Modelī un šajā ziņojumā.

		pakalpojumu fiksētajā tīklā pieslēgumu skaitu ■ un izdalīts ar 12. Korekts regulēšanas izmaksu aprēķins interaktīvās TV pakalpojumam fiksētajā tīklā būtu 0,02 EUR/mēn.: 2024. gada valsts nodevas par interaktīvās TV pakalpojumu fiksētajā tīklā apmērs ■ dalīts ar interaktīvās TV pakalpojuma fiksētajā tīklā pieslēgumu skaitu ■ un izdalīts ar 12. Rezultātā korektas regulēšanas izmaksas Interneta piekļuves + interaktīvās TV pakalpojumam būtu 0,03 + 0,02 = 0,05 EUR/mēn.	
II. Jautājumi, par kuriem nav panākta vienošanās			
2.	Modelētā komersanta darbība tiek modelēta atbilstoši pietiekami efektīva komersanta (REO) metodei.	SIA "Tet" iebilst, ka aprēķinā modelētā komersanta darbība tiek modelēta atbilstoši pietiekami efektīva komersanta (REO) metodei. Eiropas Komisijas Ieteikums 2013/466/ES1 nosaka, ka Regulatoriem būtu jāizmanto "vienlīdz efektīva konkurenta" metode (EEO metode - equally efficient operator). Izvēloties REO metodi Regulators ir ignorējis Eiropas Komisijas Ieteikumu un apzināti padarījis aprēķinu rezultātu nelabvēlīgāku būtiskas ietekmes komersantam SIA "Tet". Aicinām Regulatoru ievērot Eiropas Komisijas Ieteikumu 2013/466/ES un veikt grozījumus Pietiekamas cenu starpības aprēķināšanas metodikā elektronisko sakaru nozarē (turpmāk – Metodika) un pēc tam veikt cenu starpības pārbaudi izmantojot EEO metodi.	Ieteikums 2013 noteic, ka EEO pieeja ir attiecīgā efektivitātes līmeņa sākumpunkts. Tomēr saskaņā ar Ieteikuma 2013 65. apsvērumu īpašos apstākļos mēroga pielāgojumi ir attaisnojami, lai nodrošinātu, ka ekonomiskā pārņemamība ir reālistiska iespēja. Šādi apstākļi pastāv, "ja iepriekš ir tikusi apgrūtināta ienākšana tirgū vai izvēršanās tirgū" vai "ja ārkārtīgi nelielais līniju apjoms un to ievērojami ierobežotais ģeogrāfiskais aptvērums salīdzinājumā ar BIT operatora tīklu norāda uz to, ka objektīvi ekonomiskie apstākļi nesekmē alternatīvu operatoru uzņēmējdarbības paplašināšanos". Ieteikuma 2013 65. apsvēruma arī paredz, ka "šādos gadījumos valsts regulatīvajām iestādēm (turpmāk – VRI) noteiktajam pienācīgi efektīvajam mērogam nav jāpārsniedz tirgus struktūras mērogs ar pietiekamu atbilstīgu operatoru skaitu, lai nodrošinātu īstenu konkurenci". Regulators uzskata, ka mēroga pielāgošana, izmantojot REO

			metodi, ir attaisnojama, ņemot vērā tirgus īpašos apstākļus Latvijā: daži mēģinājumi ienākt tirgū vai izvērsties tika apgrūtināti, un alternatīvo operatoru līniju apjoms joprojām ir ārkārtīgi neliels. Latvijā 2024. gada 31. decembrī visu komersantu kopējais piekļuves abonentlīnijai un piekļuves datu plūsmai vairumtirdzniecības pieslēgumu skaits nepārsniedza 1000 pieslēgumu, kas ir mazāk nekā 0,5% no SIA "Tet" interneta piekļuves pakalpojuma pieslēgumu skaita attiecīgajā laika periodā. Vienlaikus Regulators informē, ka Ieteikums 2013 vairs nav spēkā un tas ir aizstāts ar Ieteikumu 2024. Ieteikuma 2013 65. apsvēruma doma ir atspoguļota Ieteikuma 2024 34. apsvērumā²¹. Ieteikuma 2024 34. apsvērums papildina Ieteikuma 2013 65. apsvērumu ar aicinājumu VRI mērogot BIT operatora tīklu arī gadījumos, kad starp BIT operatoru un tā konkurentiem pastāv būtiska nelīdzsvarotība.
3.	Regulators līguma vidējā ilguma aprēķinā nav izmantojis SIA "Tet" iesniegto līguma vidējo ilgumu.	Iebilstam, ka Regulators līguma vidējā ilguma aprēķinā nav izmantojis būtiskas ietekmes komersanta SIA "Tet" iesniegto līguma vidējo ilgumu. Šāda Regulatora rīcība neatbilst Metodikas 22.punktam, kas nosaka: Regulators vienreizējos tarifu elementus sadala pa mēnešiem uz periodu, kas atbilst vidējam elektronisko sakaru	Vidējais līguma ilgums ir aprēķināts atbilstoši Metodikas 22. punktam. Regulators, kā minēts šā ziņojuma 4.5. nodaļā, ir izmantojis četru faktiski strādājošu Alternatīvo komersantu iesniegto informāciju par šo komersantu līgumu vidējiem ilgumiem un no šīm vērtībām izrēķinājis vidējo

²¹ Ieteikuma 2024 34. apsvērums noteic, ka būtu jāizmanto iespēja ekonomiskās atkārtotamības pārbaudei piemērot mēroga pielāgojumus, ja to attaisno īpaši tirgus apstākļi. Tas sevišķi varētu attiekties uz gadījumiem, kad ienākšana tirgū vai paplašināšanās iepriekš ir bijusi apgrūtināta vai kad starp BIT operatoru un tā konkurentiem apjomradītu un diversifikācijas radītu ietaupījumu ziņā pastāv ļoti būtiska nelīdzsvarotība. Šādos gadījumos VRI būtu rūpīgi jānosaka mēroga koeficients, lai nodrošinātu, ka efektīva, konkurētspējīga ienākšana tirgū un ekonomiskā atkārtotamība ir reāli iespējamas.

		pakalpojuma līguma ilgumam. Metodikas punkts neparedz, ka līguma vidējā ilguma aprēķinā pēc Regulatora izvēles netiek ņemts vērā būtiskas ietekmes komersanta līguma vidējais ilgums. SIA "Tet" iesniegtā līguma vidējā ilguma neizmantošana aprēķinā ir Metodikas pārkāpums, kas būtiski ietekmējis aprēķina rezultātu par sliktu SIA "Tet". Aicinām Regulatoru novērst neatbilstību Metodikai un turpmāk veikt aprēķinus ņemot vērā arī SIA "Tet" iesniegto līguma vidējo ilgumu.	svērto līguma ilgumu. Šā ziņojuma 4.5. nodaļā jau minēts, ka SIA "Tet" līgumu ilgums nav iekļauts līguma vidējā ilguma aprēķinā, jo SIA "Tet" izbauda vēsturiskā operatora priekšrocības attiecībā pret Alternatīvo komersantu. Ņemot vērā, ka Modelis vērtē hipotētiska, efektīvi strādājoša elektronisko sakaru komersanta, kas nesen ienācis tirgū, spēju konkurēt ar SIA "Tet", tad līguma vidējā ilguma aprēķina pielāgošana apstākļiem, kuros darbotos tirgū jaunienācis elektronisko sakaru komersants, ir ne tikai pieļaujama, bet arī atbalstāma. Tādējādi nav pamata SIA "Tet" apgalvojumam, ka Regulators nav aprēķinājis vidējo līguma ilgumu atbilstoši Metodikas 22. punktam.
4.	Modelētais komersants vairumtirdzniecībā izmanto aktīvās atvilces pakalpojumu.	Ziņojuma 4.9.punktā Regulators norāda, ka Latvijā galvenokārt tiek izmantoti tikai aktīvās atvilces pakalpojumi un tāpēc Modelētais komersants vairumtirdzniecībā izmanto tikai aktīvās atvilces pakalpojumu. Diemžēl šis Regulatora konstatējums nav korekts – visi 3 komersanti, kas jau praksē izmanto "Tet" aktīvos piekļuves pakalpojumus, izmanto atvilcei tikai pasīvās atvilces pakalpojumu - Tumšās šķiedras nomas pakalpojumu. Regulatoram visos aprēķinos atvilcei bija jāizmanto Tumšās šķiedras nomas pakalpojums. Tā kā Ziņojuma visos aprēķinu variantos ir izmantots nekorektais un daudz dārgākais atvilces pakalpojuma veids (aktīvā atvilce), tad arī visi ziņojuma aprēķina varianti un rezultāti ir uzskatāmi par neatbilstošiem un nekorektiem.	Regulators paskaidro, ka Modelī ir paredzēta iespēja izvēlēties, vai Modelētais komersants izmanto Regulētā komersanta atvilces pakalpojumus kopā ar iekārtu kopīgas izvietojšanas pakalpojumiem vai arī tikai atvilces pakalpojumus bez iekārtu kopīgas izvietojšanas pakalpojumiem. Konsultējoties ar Alternatīvajiem komersantiem, Regulators konstatēja, ka starp minētajiem diviem variantiem komersanti visbiežāk izmanto atvilces pakalpojumus bez iekārtu kopīgas izvietojšanas pakalpojuma. Modelētā komersanta tīkla uzbūve var nesakrist ar faktiski strādājošu Alternatīvo komersantu tīkla uzbūvi, jo tiek modelēts efektīvi strādājošs komersants, kurš sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus visā Latvijas teritorijā un kura galalietotāju ģeogrāfiskā izplatība atdarina SIA "Tet" galalietotāju ģeogrāfisko izplatību.

5.	Cenu starpības pārbaude veikta pieciem dažādiem piekļuves veidiem.	Regulators Ziņojumā ir veicis aprēķinus dažādiem piekļuves veidiem: – virtuālā atsaistīšana; – piekļuve datu plūsmai reģionālajā līmenī OSI 2 slānī; – piekļuve datu plūsmai reģionālajā līmenī OSI 3 slānī; – piekļuve datu plūsmai nacionālajā līmenī OSI 2 slānī; – piekļuve datu plūsmai nacionālajā līmenī OSI 3 slānī. Saskaņā ar Eiropas Komisijas lēmumu 2013/466/ES, Regulatoram jāveic tikai viena līmeņa pārbaude, t. i., vadošajam mazumtirdzniecības pakalpojumam veic aprēķinu tikai tam piekļuves veidam, kuru izmanto alternatīvie komersanti. Tā kā alternatīvie komersanti izmanto piekļuvi tikai nacionālajā un reģionālajā līmenī, tad aprēķini virtuālai atsaistīšanai (VULA) nemaz nebija jāveic.	lēmuma 2013 67. apsvēruma noteica, ka Regulatoram jāveic cenu starpības pārbaude starp mazumtirdzniecības pakalpojuma tarifu un to vairumtirdzniecības pakalpojumu, kurš tiek izmantots visvairāk, vai to vairumtirdzniecības pakalpojumu, kurš nākotnē tiks ticami izmantots visvairāk. Ņemot vērā, ka Latvijā vairumtirdzniecības piekļuves tirgus ir neaktīvs, ir neiespējami noteikt, kurš no vairumtirdzniecības pakalpojumiem būtu visvairāk izmantots, ja to tarifi neveidotu nepietiekamu cenu starpību. lēmuma 2024 37. apsvēruma paplašina lēmuma 2013 67. apsvērumu un noteic, ka "VRI vajadzētu arī būt iespējai iesniegt katru attiecīgo vairumtirdzniecības resursu ekonomiskās atkārtotības pārbaudei; attiecīgi var būt vairāki viena līmeņa testi starp vienu mazumtirdzniecības izstrādājumu un dažādiem vairumtirdzniecības resursiem". Tādējādi nav pamata SIA "Tet" apgalvojumam, ka Regulatoram jāveic tikai viena līmeņa pārbaude. Regulators ir informējis Eiropas Komisiju par plānu veikt cenu starpības pārbaudi un par metodi, kā tā tiks veikta. Eiropas Komisija nav iebildusi, ka Regulators veiks cenu starpības pārbaudi vairumtirdzniecības pakalpojumiem.
6.	Regulators vairumtirdzniecības pakalpojumu abonēšanas maksās ir ieskaitījis arī "Tet" FTTH	Regulators vairumtirdzniecības pakalpojumu abonēšanas maksās (2.tabulas 2.1.punkts) ir ieskaitījis arī "Tet" FTTH GPON NTU abonēšanas maksu, kas neatbilst Metodikas 26.1.punktam, kurš nosaka, ka CPE izmaksas ietver modelētā komersanta paša elektronisko sakaru tīkla	Metodikas 2.4. apakšpunktā minētā termina "pakārtotās izmaksas" skaidrojums noteic, ka Modelētā komersanta paša elektronisko sakaru tīkla izmaksas ir tādas, kas nav saistītas ar regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma izmaksām.

	GPON NTU abonēšanas maksu.	izmaksās. Saskaņā ar Metodikas 2.4.punkta definīciju modelētā komersanta paša elektronisko sakaru tīkla izmaksas ir pakārtotās izmaksas, kas nav saistītas ar regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma izmaksām. Izvēloties ieskaitīt "Tet" FTTH GPON NTU abonēšanas maksu vairumtirdzniecības pakalpojumu abonēšanas maksās, Regulators ir paaugstinājis komersanta kopējās izmaksas mēnesī un aprēķinus nevar uzskatīt par korektiem. Ja GPON CPE izmaksas ietvertu modelētā komersanta pašu elektronisko sakaru tīkla izmaksas, tad pēc "Tet" vērtējuma komersanta kopējās izmaksas mēnesī samazinātos par 0,50 EUR vai vairāk (ekvivalenta "Tet" izmantoto GPON CPE iegādes cena ir ap 60 EUR). Aicinām regulatoru turpmāk veikt cenu starpības aprēķinus atbilstoši Metodikai, GPON CPE ietverot kā modelētā komersanta paša iekārtu, ieskaitot komersanta paša elektronisko sakaru tīkla izmaksas.	SIA "Tet" NTU izmaksas ir saistītas (ir daļa no) ar regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma izmaksām, jo SIA "Tet" NTU izmaksas norādītas SIA "Tet" piekļuves datu plūsmai pamatpiedāvājumā FTTH GPON piekļuves datu plūsmai pakalpojuma elementu uzskaitījumā (skatīt 2024. gada 2. decembra Piekļuves datu plūsmai pakalpojumu pamatpiedāvājuma 29. lappusi).
7.	Virtuālās atsaistīšanas pakalpojuma izmaksās iekļautas izvietojšanas izmaksas ODF punktā.	Ziņojuma 2.tabulā Regulators norāda, ka virtuālās atsaistīšanas pakalpojuma izmaksās iekļautas izvietojšanas izmaksas ODF punktā (2.tabulas 3.2.punkts). Iebilstam šo izmaksu iekļaušanai pakalpojuma izmaksās, jo aprēķins ir veikts variantam ar "Tet" nodrošināto aktīvās atvilces pakalpojumu un šajā gadījumā komersantam nav nepieciešama iekārtu izvietojšana piekļuves punktos. Ethernet atvilce nodrošina komersantam ETH slāņa savienojumu starp Ethernet piekļuves punktu un komersanta tīkla iekārtu, kura ir Komersanta tīkla fiziskā pieslēguma punkts (skatīt SIA „Tet” vairumtirdzniecības papildu pakalpojumu pamatpiedāvājumā Ethernet atvilces aprakstu).	Modelī tiek modelēts hipotētisks, efektīvi strādājošs elektronisko sakaru komersants, kurš sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus visā Latvijas teritorijā. Šā ziņojuma 3.1. sadaļā jau minēts, ka Modelētā komersanta darbība tiek modelēta, balstoties uz SIA "Tet" elektronisko sakaru tīklu, galalietotāju skaitu, sniegto mazumtirdzniecības pakalpojumu tarifiem un pakalpojumu veidiem un citiem datiem, mērogojot tos atbilstoši REO metodei. Tā kā Modelētā komersanta galalietotāju skaits ir mērogots SIA "Tet" galalietotāju skaits un galalietotāju ģeogrāfiskā atrašanās vieta ir balstīta uz SIA "Tet" galalietotāju ģeogrāfisko atrašanās vietu, tad arī Modelētā komersanta pamattīkls ir

		Izvietošanas izmaksu iekļaušana aprēķinā neatbilst Metodikas 43.punktam - Regulators identificē un aprēķinā izmanto mazumtirdzniecības pakalpojumiem tikai nepieciešamos regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumus. Tā kā visos Ziņojuma aprēķina variantos ir nekorekti ieskaitītas izvietošanas izmaksas, tad visi ziņojuma aprēķina varianti un rezultāti ir uzskatāmi par neatbilstošiem un nekorektiem.	modelēts, atdarinot SIA "Tet" pamattīklu. Regulators nemēģina aprēķināt, cik faktiski izmaksātu SIA "Tet" līdzvērtīga pamattīkla fiziska izbūvēšana, bet vērtē izmaksas, kas Modelētajam komersantam rastos, ja tas savu pamattīklu veidotu, izmantojot tirgū pieejamos nomāto līniju pakalpojumus. Šādas pieejas galvenais trūkums ir objektīvu datu par nomāto līniju tarifiem iegūšana, ņemot vērā praktiski neeksistējošo nomāto līniju tirgu Latvijā. Nomāto līniju tarifu vietā Modelī ir ievadīti SIA "Tet" sniegto līdzvērtīga datu pārraides ātruma atvilces pakalpojumu tarifi, kas iegūti no SIA "Tet" 2024. gada 15. februārī publicētā Vairumtirdzniecības papildu pakalpojumu pamatpiedāvājuma. Tā kā Modelī tiek replicēts SIA "Tet" pamattīkls, tad Modelētajam komersantam ir nepieciešama kopīga izvietošana visos SIA "Tet" pamattīkla mezglos.
8.	Regulators VULA izmaksās iekļāvis aktīvās atvilces no 137 ODF punktiem līdz reģionālajiem mezgliem.	Regulators VULA piekļuves aprēķinu veicis aktīvo atvilču izmantošanai no 137 ODF punktiem līdz reģionālajiem mezgliem. Tas norāda uz to, ka modelētajam komersantam nav savas infrastruktūras līdz ODF atrašanās vietām, bet ir sava infrastruktūra reģionālajos mezglos. Praksē komersants, kuram nav savas infrastruktūras līdz ODF atrašanās vietām, bet ir sava infrastruktūra reģionālajos mezglos, neizmantos VULA piekļuvi, bet gan piekļuvi reģionālajos mezglos. Regulators, veicot aprēķinu piekļuves variantam ar aktīvo atvilču izmantošanu no 137 ODF punktiem līdz reģionālajiem mezgliem, ir aprēķinājis izmaksas piekļuves veidam, kas nemaz nav iespējams, jo aktīvās atvilces tiek	Regulators norāda, ka Modelī iekļauti SIA "Tet" sniegto aktīvās atvilces pakalpojumu tarifi kā aizvietotāji nomāto līniju pakalpojumu tarifiem, jo Regulatoram nav iespējams iegūt ticamus datus par tarifiem tādām nomātām līnijām, kas savienotu ODF ar reģionālajiem mezgliem. Tā kā aktīvās atvilces pakalpojumu tarifi iekļauti Modelī tikai kā aizvietotāji nomāto līniju pakalpojumu tarifiem, tad nav būtiski, vai SIA "Tet" sniedz šādus pakalpojumus vai ne, un nav pamata tos izslēgt no šā ziņojuma.

		nodrošinātas tikai viena "Tet" piekļuves mezgla apkalpes zonā starp piekļuves punktu un komersanta tīkla iekārtu (skatīt SIA „Tet” vairumtirdzniecības papildu pakalpojumu pamatpiedāvājumā aktīvo atvilču pakalpojumu aprakstus). Regulatora aprēķini VULA piekļuvei ar aktīvo atvilču izmantošanu līdz reģionālajiem mezgliem ir veikti neiespējamam piekļuves variantam un ir izslēdzami no Ziņojuma.	
9.	Regulators Modelī izmanto WIK ieteikumus par tehnisko iekārtu izmaksām.	Regulators aprēķinos izmantojis WIK ieteikumus par tehnisko iekārtu izmaksām. "Tet" vērtējumā vairākos gadījumos WIK ieteiktās izmaksas ir pārāk augstas, nekā tas ir praksē. Zemāk tabulā norādām kādām vajadzētu būt aprēķinā izmantotām iekārtu izmaksām: "Tet" viedoklis Ethernet komutatori Investīcijas uz vienu Ethernet pieslēgvietu (1Ge) 250 € Investīcijas uz vienu Ethernet pieslēgvietu (10Ge) 600 € Robežapgabala iezīmju maršrutētājs (Label Edge router) Investīcijas uz vienu Ethernet pieslēgvietu (1Ge) 250 € Investīcijas uz vienu Ethernet pieslēgvietu (10Ge) 600 € Galveno mezglu iekārtas Iezīmju komutācijas maršrutētāja (Laber switch router) investīcijas 300 000 € * Kontroles slānis un serveri BRAS, Softswitch + DNS + IMS investīcijas 150 000 € ** Investīcijas serveros 100 000 € *** IPTV nodrošināšana TV Galalietotāja iekārtas 45 € Investīcijas galalietotāja iekārtās, piemēram, WiFi maršrutētājos Vienreizējās izmaksas 45 € ****	Lai arī Regulators pieļauj varbūtību, ka tā izvēlētā konsultanta WIK sniegtā informācija par iekārtu un pakalpojumu izmaksām ne vienmēr var sakrist ar faktiskajām izmaksām, kas rodas Latvijā aktīviem elektronisko sakaru komersantiem, tai skaitā SIA "Tet", Regulators tomēr uzskata, ka tā izvēlētā konsultanta WIK plašā pieredze, apkopojot informāciju un veidojot līdzīgus modeļus citās valstīs, dod tam iespēju sagatavot ticamu informāciju balstītu uz vairākiem avotiem. Regulatora ieskatā informācija par viena komersanta izmaksām nedos pietiekami ticamu pārskatu par nepieciešamajām izmaksām nozarē. Tādēļ Regulators nesaskata objektīvu pamatu atteikties no WIK ieteiktās iekārtu un pakalpojumu izmaksu vērtības izmantošanas.

		* Viens maršrutētājs dotajam lietotāju skaitam (50k) un trafikam maksā ap 150 000 EUR. Iekļauti 2 maršrutētāji, lai būtu rezervēšana. ** BRAS funkcija integrēta maršrutētājos, atsevišķu iekārtu nevajag, vajag licences. DNS serveru cenas ir ap 10 000 €. Tā kā nav balss, tad IMS un Softswitch nevajag. *** Viena servera cena ir 5-10k EUR, nav skaidrs, kam nepieciešami kādi 40 serveri. **** WiFi 6 maršrutētājs, kādus izmanto "Tet"	
10.	Vairumtirdzniecības pakalpojumu ierīkošanas maksas, attiecinātas uz mēnesi, un noteiktas 2,64 EUR apmērā.	Ziņojumā kļūdaini ir sarēķinātas Vairumtirdzniecības pakalpojumu ierīkošanas maksas attiecinātas uz mēnesi (2.tabulas 2.2.punkts). Ziņojuma 20.lpp. Regulators norāda, ka nediskontētas ierīkošanas izmaksas veido 134,14 EUR un sniegtajā papildus informācijā Regulators ir norādījis, ka līguma vidējais ilgums ir ■ mēneši. Tātad Vairumtirdzniecības pakalpojumu ierīkošanas maksas attiecinātas uz mēnesi ir ■ EUR/mēn.	Regulators paskaidro, ka vairumtirdzniecības pakalpojumu ierīkošanas izmaksas netiek attiecinātas uz vienu mēnesi, vienkārši izdalot izmaksu kopsummu ar vidējā līguma ilguma mēnešu skaitu. Aprēķina formula ir šāda: Vairumtirdzniecības pakalpojumu ierīkošanas maksas, attiecinātas uz mēnesi, $(2,64) = \text{nediskontēto vienreizējo vairumtirdzniecības pakalpojumu ierīkošanas izmaksu summa } (134,14) \times \text{kapitāla izmaksu koeficients } (0,01969)$. Kapitāla izmaksu koeficients $(0,01969) = (0,42)/\blacksquare$, kur: 0,42 ir kapitāla atdeves likme (WACC) vienam mēnesim, ■ ir vidējais līguma ilgums. WACC likme vienam mēnesim $(0,42) = ((1+0,0517)^{(1/12)})^{-1}$, kur:

			0,0517 ir WACC likme elektronisko sakaru nozarē 2025. gadam. ²²
11.	Regulators aprēķinos izmantojis IP TV ²³ izmaksu vērtību 7,91 EUR/mēn.	Regulators aprēķinos izmantojis IP TV izmaksu vērtību 7,91 EUR/mēn. Diemžēl mums nav informācijas, kā tieši šī vērtība iegūta. SIA "Tet" uzskata to par pārāk lielu, ja kopējās IPTV servera investīcijas, ieskaitot VCAS serveri, ir 350 000 EUR.	IP TV izmaksas (7,91) = diskontētas TV ²⁴ satura izmaksas uz vienu lietotāju mēnesī (7,08) + diskontētas IP TV servera investīcijas, ieskaitot VCAS ²⁵ serveri uz vienu lietotāju mēnesī, (0,20) + diskontētas [TV CPE ²⁶] izmaksas uz vienu lietotāju mēnesī (0,63). TV satura izmaksas iegūtas, mērogojot SIA "Tet" sniegto informāciju par SIA "Tet" TV satura izmaksām.
12.	Regulators norāda, ka par labāko risinājumu nepietiekamās cenu starpības novēršanai uzskata noteikt SIA "Tet" pienākumu samazināt vairumtirdzniecības pakalpojumu cenas, un norāda arī samazināto tarifu vērtības.	Ziņojuma 21.lpp. Regulators norāda, ka par labāko risinājumu nepietiekamās cenu starpības novēršanai uzskata noteikt SIA "Tet" pienākumu samazināt vairumtirdzniecības pakalpojumu cenas un norāda arī samazināto tarifu vērtības. Vēlamies norādīt, ka nepietiekamas cenu starpības gadījumā normatīvie akti neparedz Regulatoram tiesības noteikt komersantam to, kuri tarifi maināmi (vairumtirdzniecības vai mazumtirdzniecības), ne arī tiesības noteikt samazināmo tarifu vērtības.	Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 9. panta pirmās daļas 3. un 4. punktu Regulators nosaka elektronisko sakaru komersantu ar BIT un tam piemērojamās speciālās prasības, kā arī uzrauga speciālo prasību ievērošanu. Vienlaikus saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 9. panta otro daļu un likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 9. panta otro daļu Regulatoram ir noteiktas tiesības savas kompetences robežās izdot administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem. Lai novērstu konstatēto nepietiekamo cenu starpību, Regulators var samazināt

²² Saskaņā ar Regulatora 2025. gada 3. jūlija lēmumu Nr. 54 "Par kapitāla atdeves likmi elektronisko sakaru nozarē".

²³ Interneta protokola televīzija.

²⁴ Televīzija.

²⁵ Video satura autorizācijas sistēma. Angļu val. – *Video content authority system*.

²⁶ Televīzijas iekārtas lietotāja telpās.

			vairumtirdzniecības tarifus, palielināt mazumtirdzniecības tarifus vai nodrošināt abu risinājumu kombināciju. Vienlaikus, lemjot par piemērojamiem pasākumiem, lai novērstu konstatēto nepietiekamo cenu starpību, Regulators ņem vērā tā lēmuma ietekmi uz tirgu un secina, ka pienākums samazināt vairumtirdzniecības tarifus ir uzskatāms par mazāk tirgu kropļojošu līdzekli, nekā tieša iejaukšanās mazumtirdzniecības cenu noteikšanā. Regulatora papildu viedokli skat. šā ziņojuma 5. tabulas 10. punktā.
--	--	--	--

5. tabula. Regulatora viedoklis par SIA "Tet" komentāriem un priekšlikumiem

Nr. p. k.	Ziņojumā iekļautais apsvērums, pieņēmums vai aprēķins	SIA "Tet" (turpmāk arī – "Tet" vai Tet) komentāri un priekšlikumi	Regulatora viedoklis par komentāriem vai priekšlikumiem
1.	Regulators līguma vidējā ilguma aprēķinā nav izmantojis SIA "Tet" iesniegto līguma vidējo ilgumu.	Tet nepiekrīt Regulatora aprēķinā izmantotajam līguma vidējam ilgumam un tam, ka Regulators līguma vidējā ilguma aprēķinā nav izmantojis būtiskas ietekmes komersanta SIA "Tet" iesniegto līgumu vidējo ilgumu. Uzskatām, ka Regulatora skaidrojums šādai pieejai - "ka alternatīvais komersants nevar iekļaut savās darbības prognozēs tādu līguma vidējo ilgumu, kāds ir "Tet", nevar būt par pamatu Metodikas 22.punkta neievērošanai. Tet ieskatā alternatīvo	SIA "Tet" iesniegtās informācijas par SIA "Tet" līgumu vidējo ilgumu neiekļaušana kopējā līguma vidējā ilguma aprēķinā nav pretrunā ar Metodikas 22.punktu. Modelī tiek modelēts hipotētisks, efektīvi strādājošs elektronisko sakaru komersants, kurš ir jaunpienācējs elektronisko sakaru tirgū. Modelējot jaunpienācēja komersanta līguma vidējo ilgumu ir pamatoti balstīties uz tādu komersantu

		operatoru klientiem ir tādas pašas pakalpojumu patēriņa īpatnībām un tāpēc nav pamata no aprēķina izslēgt SIA "Tet" iesniegto līgumu vidējo ilgumu un līguma vidējā ilguma aprēķinā bija jāizmanto arī būtiskas ietekmes komersanta SIA "Tet" iesniegtā informācija. "Tet" iesniegtā līgumu vidējā ilguma neņemšana vērā būtiski ietekmē aprēķina rezultātu par sliktu SIA "Tet".	informāciju, kam ir līdzīgas raksturīpašības – komersanti, kas arī ir bijuši jaunpienācēji tirgū un kuri savus galalietotājus ir ieguvuši konkurencē ar citiem operatoriem. Regulators kategoriski nepiekrīt SIA "Tet" apgalvojumam, ka "alternatīvo operatoru klientiem ir tādas pašas pakalpojumu patēriņa īpatnības" kā SIA "Tet" klientiem. SIA "Tet" kā vēsturiskais operators ir izbaudījis "pirmā komersanta" priekšrocību un savus klientus ieguvis bez konkurences. Regulators modelējot jaunpienācēju komersantu ar pārmērīgi garu līguma vidējo ilgumu, jeb laiku atgūt klientu piesaistīšanas izmaksas, iegūtu nepareizu rezultātu, kas būtu pārmērīgi labvēlīgs SIA "Tet" – tas samazinātu Modelētā komersanta izmaksas un neļautu atklāt iespējamu nepietiekamu cenu starpību.
2.	Modelētais komersants vairumtirdzniecībā izmanto aktīvās atvilces pakalpojumu	SIA "Tet" savos komentāros par Ziņojumu norādīja, ka visi 3 komersanti, kas jau praksē izmanto "Tet" aktīvos piekļuves pakalpojumus, izmanto atvilcei tikai pasīvās atvilces pakalpojumu - Tumšās šķiedras nomas pakalpojumu, bet Regulators visos aprēķinu variantos ir izmantojis daudz dārgāko atvilces pakalpojuma veidu - aktīvo atvilci. Regulators savā atbildē norāda, ka modelī ir paredzēta iespēja izvēlēties, vai Modelētais komersants izmanto Regulētā komersanta atvilces pakalpojumus kopā ar iekārtu kopīgas izvietošanas pakalpojumiem vai arī tikai atvilces pakalpojumus bez iekārtu kopīgas izvietošanas pakalpojumiem, bet nav paskaidrojis un pamatojis, kāpēc modeļa aprēķinos izmantojis tieši atvilces variantu ar nomāto līniju un	Modelētā komersanta tīkla uzbūve var nesakrist ar faktiski strādājošu Alternatīvo komersantu tīkla uzbūvi, jo tiek modelēts efektīvi strādājošs komersants, kurš sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus visā Latvijas teritorijā un kura galalietotāju ģeogrāfiskā izplatība atdarina SIA "Tet" galalietotāju ģeogrāfisko izplatību. Regulators nenoliedz, ka tumšās šķiedras nomas pakalpojums varētu būt lētāks. Tomēr, lai nodrošinātu Modelētajam komersantam nepieciešamo funkcionalitāti, tam papildus būtu nepieciešamas iekārtas un datu pārraides nodrošināšana, kas radītu Modelētajam komersantam papildu izmaksas. Regulators

		iekārtu izvietošanas izmantošanu. Izvēloties Modelī pielietot atvilces variantu ar nomāto līniju un iekārtu izvietošanas izmantošanu, kas ir dārgāks atvilces pakalpojuma veids nekā pasīvās atvilces pakalpojums (Tumšās šķiedras nomas pakalpojums), Regulators ir ietekmējis aprēķina rezultātu par sliktu SIA "Tet".	izdara pieņēmumu, ka aktīvā atvilce aptver visas Modelētajam komersantam nepieciešamās izmaksas.
3.	Regulators vairumtirdzniecības pakalpojumu abonēšanas maksās ir ieskaitījis arī "Tet" FTTH GPON NTU abonēšanas maksu.	Metodikas 26.1.punkts nosaka, ka CPE izmaksas ietver modelētā komersanta paša elektronisko sakaru tīkla izmaksās. Regulators Ziņojuma papildinātajā redakcijā paskaidro, ka "pakārtotās izmaksas" skaidrojums Metodikā noteic, ka Modelētā komersanta paša elektronisko sakaru tīkla izmaksas ir tādas, kas nav saistītas ar regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma izmaksām. "Tet" piekrīt, ka - Metodikas 2.4. apakšpunktā minētā termina "pakārtotās izmaksas" skaidrojums vispārīgi noteic, ka Modelētā komersanta paša elektronisko sakaru tīkla izmaksas ir tādas, kas nav saistītas ar regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma izmaksām; - SIA "Tet" NTU izmaksas ir saistītas (ir daļa no) ar regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma izmaksām, bet "Tet" neuzskata, ka vispārīgais termina "pakārtotās izmaksas" skaidrojums Metodikā būtu pamats nepiemērot Metodikas 26.1.punktu, kurš precīzi nosaka, ka konkrētā veida izmaksas (CPE izmaksas), ir jāietver modelētā komersanta paša elektronisko sakaru tīkla izmaksās.	Metodikas 26.1. punktā noteikts, ka CPE izmaksas ietver modelētā komersanta pakārtotajās izmaksās, balstoties uz pieņēmumu, ka Modelētais komersants pats nodrošina CPE saviem galalietotājiem. Ņemot vērā, ka, pretēji sagaidāmajam, SIA "Tet" vairumtirdzniecības pakalpojumā un arī tā tarifā iekļauj pats savu CPE, Modelētajam komersantam zūd nepieciešamība investēt savos CPE. Lai saglabātu Metodikas domu un cenu starpības pārbaudes mērķi, CPE izmaksas, kas rodas Modelētajam komersantam, iekļaujamās vairumtirdzniecības pakalpojumu izmaksās nevis pakārtotajās izmaksās.

4.	Virtuālās atsaistīšanas pakalpojuma izmaksās iekļautas izvietojšanas izmaksas ODF punktā	Regulators ziņojumā norāda: – “Regulators Modelī atzīmējis, ka Modelētais komersants vairumtirdzniecībā izmanto tikai aktīvās atvilces pakalpojumu, ko sniedz Regulētais komersants.” – “Modelī izdarīts pieņēmums, ka Modelētais komersants izmanto Ethernet atvilces, ko piedāvā SIA “Tet”. Pieminētie 137 ODF punkti ir būtisks apjoms, kas tiek modelēts, ievērojot SIA “Tet” sniegtos datus.” Papildus “Tet” Ethernet atvilces pakalpojumu izmaksām, Regulators izmaksās ir iekļāvis arī izvietojšanas izmaksas ODF punktos (Ziņojuma 2.tabulas 3.2.punkts). Nacionālajā konsultācijā “Tet” norādīja, ka “Tet” nodrošināto Ethernet aktīvās atvilces pakalpojumu gadījumā nav nepieciešama iekārtu izvietojšana piekļuves punktos un izvietojšanas izmaksu iekļaušana aprēķinos nav pamatota. Tet nepiekrīt skaidrojumam, ka Modelētais komersants atvilcei tomēr izmanto tirgū pieejamos nomāto līniju pakalpojumus un tāpēc Modelētajam komersantam ir nepieciešama kopīga izvietojšana visos SIA “Tet” pamattīkla mezglos, bet SIA “Tet” sniegto Ethernet aktīvās atvilces pakalpojumu tarifi izmaksu aprēķinā iekļauti tikai kā aizvietotāji nomāto līniju pakalpojumu tarifiem. Šāds Regulatora skaidrojums ir pretrunā ar Ziņojumā norādīto, ka Modelētais komersants izmanto Ethernet atvilces, ko piedāvā SIA “Tet”.	Ziņojumā norādīts, ka “Modelī izdarīts pieņēmums, ka Modelētais komersants izmanto Ethernet atvilces, ko piedāvā SIA “Tet””. Regulators ar šiem vārdiem centies raksturot situāciju, kur SIA “Tet” piedāvāto Ethernet atvilču tarifi izmantoti, lai aizstātu tarifu vērtības nomāto līniju pakalpojumiem. Regulators modelē tādu komersantu, kurš, lai nodrošinātu atvilci no ODF punktiem uz reģionālajiem mezgliem, izmanto nomātās līnijas. Konstatējot, ka nomāto līniju vairumtirdzniecības tirgū nav objektīvu datu par nomāto līniju tarifiem, Regulators ir izmantojis SIA “Tet” sniegto aktīvās atvilces pakalpojumu tarifus kā aizvietotājus nomāto līniju tarifiem.
----	---	--	---

		"Tet" aicina Regulatoru veikt izmaksu aprēķinu atbilstoši Ziņojumā teiktajam, ka Modelētais komersants izmanto Ethernet atvilces, ko piedāvā SIA "Tet" un šādā gadījumā komersantam nav nepieciešama iekārtu izvietošana piekļuves punktos.	
5.	Regulators nomāto līniju pakalpojumu tarifu vietā izmanto aktīvās atvilces tarifu kā aizvietotājus	Regulators norāda, ka aprēķinā izmantojot "Tet" aktīvās atvilces pakalpojumu tarifu nevis tāpēc, ka modelētais komersants izmantotu šos "Tet" pakalpojumus, bet Regulators izmantojot tikai šo "Tet" pakalpojumu tarifu kā aizvietotājus nomāto līniju pakalpojumu tarifiem, jo Regulatoram neesot iespējams iegūt ticamus datus par tarifiem tādām nomātām līnijām, kas savienotu ODF ar reģionālajiem mezgliem. Dati par nomāto līniju tarifiem ir Regulatoram vai ir iespējas šādus datus iegūt: - Saskaņā ar Noteikumu par elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus analīzei nepieciešamo informāciju un tās iesniegšanas termiņiem komersanti katru gadu sniedz Regulatoram informāciju par nomātajām līnijām un to tarifiem; - Regulatora 2026.gada 15.janvārī publicētajā Ziņojumā par elektronisko sakaru tirgus analīzi, tirgus Nr. 2 – vairumtirdzniecībai atvēlētā jauda 52.lpp. ir iekļauta Tabula Nr.1: Ethernet nomāto līniju tarifi; - Regulators nomāto līniju tarifu informāciju varēja pieprasīt nomāto līniju pakalpojumu sniedzējiem	Modelī paredzēts, ka Modelētais komersants izmanto vairāk nekā 130 nomātās līnijas ar joslas platumu no 0,01 līdz 400 Gbit/s. Regulators, analizējot no komersantiem saņemto informāciju par nomāto līniju tarifiem un iznomāto līniju skaitu, konstatēja, ka nomātajām līnijām ar joslas platumu virs 10 Gbit/s nav noteikts fiksēts tarifs, bet ir noteikta "cena pēc vienošanās". Turklāt tirgū iznomāts ir niecīgs skaits nomāto līniju. Šādos nomāto līniju tirgus apstākļos nav iespējams modelēt tāda komersanta ienākšanu tirgū, kurš vēlētos izmantot vairāk nekā 130 nomātās līnijas, jo šāds komersants viens pats izmainītu nomāto līniju tirgus neprognozējamā veidā. Tehnoloģiski pakalpojums ir tas pats, tāpēc aktīvās atvilces tarifu izmantot ir piemēroti modelētā komersanta tīkla modelēšanai.

		saskaņā ar likumu "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" un Elektronisko sakaru likumu. Mūsu ieskatā, aprēķinā bija jāizmanto reālie dati par nomāto līniju tarifiem; SIA "Tet" sniegto aktīvās atvilces pakalpojumu tarifu izmantošana nomāto līniju pakalpojumu tarifu vietā ir ietekmējusi aprēķina rezultātu par sliktu SIA "Tet". SIA "Tet" sniegto aktīvās atvilces pakalpojumu tarifu izmantošana modelī pieļaujama tikai tad, ja tiek pamatoti pieņemts, ka modelētais komersants atvilcei izmanto konkrētos "Tet" atvilces pakalpojumus, bet tādā gadījumā modelētajam komersantam nav nepieciešama iekārtu izvietošana ODF punktos un aprēķinā nav iekļaujamās iekārtu izvietošanas izmaksas	
6.	Regulators izmanto SIA "Tet" aktīvās atvilces pakalpojumu tarifus ar soli 10Gbps	Regulators Ziņojumā sniedz informāciju, ka nomāto līniju tarifu vietā Modelī ir izmantojis SIA "Tet" aktīvās atvilces pakalpojumu tarifus no SIA "Tet" " 2024. gada 15. februārī publicētā Vairumtirdzniecības papildu pakalpojumu pamatpiedāvājuma. Regulators aprēķinā nepareizi piemērojis "Tet" aktīvās atvilces pakalpojumu tarifus. Ja no konkrēta ODF punkta nepieciešamā atvilces kapacitāte ir virs 1Gbps, tad Regulators pieņem, ka nepieciešama 10Gbps atvilce un piemēro 10Gbps atvilces tarifu, neņemot vērā, ka pietiktu ar mazāku atvilces kapacitāti un tarifu (izmantotie SIA "Tet" tarifi pamatpiedāvājumā ir ar 1 Gbit/s soli diapazonā no 1 Gbit/s līdz 10 Gbit/s). Tā rezultātā nepamatoti sadārdzinās modelētā komersanta atvilces izmaksas	Modelis paredz iespēju izmantot nomātās līnijas ar dažādiem ātrumiem un atšķirīgiem tarifiem. Modelī paredzētie nomāto līniju ātrumi ir šādi: 0,01 Gbps, 0,1 Gbps, 1 Gbps, 10 Gbps, 100 Gbps un 400 Gbps. Nomāto līniju ātrumu amplitūda ir ļoti plaša, tādēļ nav praktiski paredzēt iespēju izmantot visus pieejamos vai piedāvātos tarifus. Aktīvās atvilces tarifi tiek izmantoti, lai aizvietotu nomāto līniju tarifus. Nomāto līniju pakalpojumi netiek piedāvāti ar tik plašu ātrumu izvēli kā SIA "Tet" piedāvātie aktīvās atvilces pakalpojumi.

7.	Regulators aprēķinos izmanto WIK ieteikumus par tehnisko iekārtu izmaksām	Regulators aprēķinos izmantojis WIK ieteikumus par tehnisko iekārtu izmaksām. "Tet" vērtējumā vairākos gadījumos WIK ieteiktās izmaksas ir pārāk augstas un tas negatīvi ietekmē aprēķinu Ziņojumā par sliktu "Tet". Arī Regulators atzīst aprēķinu iespējamu neatbilstību faktiskajām Latvijas izmaksām - Regulators pieļauj varbūtību, ka tā izvēlēta konsultanta WIK sniegtā informācija par iekārtu un pakalpojumu izmaksām ne vienmēr var sakrist ar faktiskajām izmaksām, taču Regulators "Tet" norādes nav ņēmis vērā. Uzskatām, ka Regulatoram bija jāveic izpēte un jāiegūst precīza un aktuāla informācija par iekārtu cenām un tā jāizmanto aprēķinos.	Informācija par tehnisko iekārtu izmaksām ir sadarbības ar WIK rezultāts, ko Regulators izmanto vērtējot tehnisko iekārtu izmaksas. Izmaksu informācija sniegta kopā ar WIK izstrādāto Modeli un WIK sagatavotā informācija paredzēta konkrētās analīzes veikšanai esošā regulēšanas cikla ietvaros. WIK plašā starptautiskā pieredze un pieejamā datu bāze, apkopojot informāciju un veidojot līdzīgus modeļus citās valstīs, dod tam iespēju sagatavot ticamu informāciju, kas balstīta uz vairākiem avotiem.
8.	Regulators aprēķinos izmantojis WACC likmi.	Regulators aprēķinos ir izmantojis vidējo svērto kapitāla atdeves likmi (WACC), taču par šīs likmes aprēķina metodiku un tās vērtību Regulators nav veicis konsultāciju Eiropas Savienības līmenī. Eiropas Komisija, izskatot Regulatora cenu starpības aprēķinu konsultāciju dokumentu (Ziņojums par cenu starpības pārbaudes rezultātu) un tarifu lēmumprojektu, ir norādījusi ¹ , ka vidējās svērtās kapitāla atdeves likmes aprēķinu metodika un tās vērtība bija iesniedzama konsultācijai Eiropas Savienības līmenī, saskaņā ar direktīvas 2018/1972 32.pantu.	Regulators ņems vērā Eiropas Komisijas piezīmi un konsultēs WACC likmi elektronisko sakaru nozarē ar Eiropas Komisiju, BEREC un citu valstu regulatoriem tiklīdz tiks pieņemts šis lēmums.
9.	Regulators nav izvērtējis vai samazinātie tarifi neradīs SIA "Tet" zaudējumus	Izvērtējot lēmuma projektu "Par nepietiekamas cenu starpības novēršanu" (turpmāk – Lēmums), secinām, ka tajā nav ietverts pamatojums, vai un kādā mērā plānotie samazinātie tarifi atbilst to izmaksām un vai tie neradīs zaudējumus SIA "Tet".	Lemjot par piemērojamiem pasākumiem, lai novērstu konstatēto nepietiekamo cenu starpību, Regulators ņem vērā tā lēmuma ietekmi ne tikai uz vienu komersantu, bet uz tirgu kopumā un secina, ka pienākums samazināt vairumtirdzniecības tarifus ir uzskatāms par

			mazāk tirgu kropļojošu līdzekli, nekā tieša iejaukšanās mazumtirdzniecības cenu noteikšanā.
10.	Regulatoram nav tiesību apturēt SIA "Tet" tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu.	Regulators lēmumā plāno noteikt pienākumu samazināt konkrētus tarifus virtuālās atsaistīšanas pakalpojumiem līdz noteiktām vērtībām. Elektronisko sakaru likuma 84. panta pirmās daļas 1. punkts, uz kuru pamatots Lēmums, nenosaka Regulatora tiesības noteikt komersantam pienākumu samazināt konkrētus tarifus. Elektronisko sakaru likuma 84. panta sestā daļa paredz Regulatoram tiesības apturēt tarifu piemērošanu, noteikt tarifu augšējo robežu vai uzdot elektronisko sakaru komersantam koriģēt tarifus tajā gadījumā, kad lietderības un samērīguma apsvērumu dēļ būtiskas ietekmes komersantam nav piemērotas vai netiek piemērotas izmaksu aprēķināšanas saistības (tai skaitā pienākums tuvināt tarifus izmaksām un prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu). SIA "Tet" attiecībā uz atsaistītas piekļuves FTTH GPON un FTTB pakalpojumiem, ar 19.12.2013. lēmumu Nr.244 ir piemērotas izmaksu aprēķināšanas saistības, tāpēc 84. panta sestajā daļā paredzētās Regulatora tiesības šajā gadījumā nav piemērojamas. Saskaņā ar ESL 84. panta 5.daļu Regulators ir tiesīgs apturēt tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu vai arī uzdot elektronisko sakaru komersantam koriģēt tarifus tad, kad konstatē, ka tarifā iekļautās izmaksas nav pamatotas vai tarifi nav tuvināti izmaksām. Šādas konstatācijas par "Tet" virtuālās	SIA "Tet" korekti norāda, ka Elektronisko sakaru likuma 84. panta nedz piektā, nedz sestā daļa neattiecas uz konkrēto gadījumu, tas ir, uz Regulatora tiesībām noteikt SIA "Tet" pienākumu novērst nepietiekamu cenu starpību un kādā veidā to izdarīt. Norādāms, ka SIA "Tet" kā komersantam ar būtisku ietekmi tirgū Regulators ir noteicis speciālās prasības, cita starpā pienākumu nodrošināt pietiekamu cenu starpību. Savukārt viena no Regulatora funkcijām ir uzraudzīt speciālo prasību ievērošanu (Elektronisko sakaru likuma 9. panta pirmās daļas 4. punkts). Lai pārbaudītu, vai SIA "Tet" ievēro speciālo prasību – nodrošina pietiekamu cenu starpību, Regulators saskaņā ar Metodiku ir veicis cenu starpības aprēķinu. Veicot aprēķinu, ir konstatēts, ka atsevišķās pozīcijās cenu starpība nav pietiekama. Tādēļ Regulatoram ir pienākums rīkoties, lai efektīvi un ar mazāk SIA "Tet" tiesību aizskarošiem līdzekļiem novērstu cenu starpības nepietiekamību. Elektronisko sakaru likuma 119. pants paredz administratīvo atbildību par speciālo prasību pārkāpšanu. Tomēr administratīvais sods atzīstams kā galējais līdzeklis. Valsts pārvaldes un uzraudzības iestāžu pamatmērķis ir nodrošināt tiesisko kārtību, nevis sodīt. Administratīvā akta

		atsaistes tarifiem Ziņojumā nav un Regulatoram nav tiesību apturēt "Tet" virtuālās atsaistīšanas pakalpojumu tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu.	prioritātes princips paredz, ja mērķi var efektīvāk un ātrāk sasniegt, izdodot administratīvo aktu, iestādei vispirms ir jāizmanto administratīvā akta izdošana. Administratīvā akta mērķis ir atjaunot tiesisko stāvokli un novērst seku turpināšanos. Ievērojot minēto, konkrētajā gadījumā tieši izdodot administratīvo aktu, nevis pieņemot lēmumu administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros, tiks visefektīvāk sasniegts leģitīmais mērķis – nodrošināta pietiekama cenu starpība, kā arī tas tiks izdarīts ar SIA "Tet" tiesības vismazāk ierobežojošu līdzekli, uzliekot SIA "Tet" konkrētu pienākumu nepietiekamas cenu starpības novēršanai.
11.	Regulatora lēmumam nav noteikts termiņš	Ierosinām noteikt, ka Lēmums un noteiktie tarifi ir spēkā vienu gadu, skaitot no to apstiprināšanas. Mainoties apstākļiem (pakalpojumu izmaksām, tarifiem, ieņēmumiem) iespējams, ka pakalpojumiem, uz kuriem attiecināts Lēmums, cenu starpība būs pozitīva un komersantam tad vajadzētu būt tiesībām mainīt noteiktās tarifu vērtības.	Regulators plāno regulāri atkārtot cenu starpības pārbaudes. Ja nākotnē atkārtotā cenu starpības pārbaudē Regulators konstatēs, ka cenu starpība ir pietiekama, tad Regulators pārskatīs SIA "Tet" ar šo lēmumu piemērotos pienākumus. Vienlaikus, izvērtējot SIA "Tet" aicinājumu noteikt šā lēmuma un tarifu spēkā esības termiņu, Regulators norāda, ka šajā lēmumā noteiktais pienākums ir vērsts uz SIA "Tet" piemēroto speciālo prasību ievērošanas nodrošināšanu un konstatētās nepietiekamās cenu starpības novēršanu. Regulators vērš uzmanību, ka gadījumā, ja mainās SIA "Tet" mazumtirdzniecības pakalpojumu tarifi, saistīto vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifi vai citi parametri, kas ietekmē cenu starpību, SIA "Tet", pievienojot dokumentus,

			kas apliecina minēto, ir tiesības vērsties ar iesniegumu Regulatorā un lūgt pārskatīt šajā lēmumā noteiktās tarifu augšējās robežas. Vienlaikus Regulators atkāroti uzsver, ka arī jebkuru tarifu izmaiņu gadījumā SIA "Tet" jebkurā gadījumā saglabājās pienākums nodrošināt pietiekamu cenu starpību.
--	--	--	--